

Esinevakuutus

ES1
Vakuutusehdot 1.1.2023

Sisällysluettelo

Esinevakuutus	3
1 Esinevakuutuksen käsitteitä	3
2 Voimassaoloalue	4
2.1 Osoitteellinen sijaintipaikka	4
2.2 Vaihtelevat paikat	4
3 Vakuutuksen kohteet	4
3.1 Rakennus vakuutuksen kohteena	4
3.2 Irtaimisto	5
3.3 Vaihto-omaisuus.....	5
3.4 Rahat ja arvopaperit	6
3.5 Vieras omaisuus	6
4 Esinevakuutukset	6
4.1 Palovakuutus.....	6
4.2 Luonnonilmiövakuutus.....	6
4.3 Vuotovakuutus.....	6
4.4 Omaisuusrikosvakuutus.....	6
4.5 Rikkovakuutus.....	7
4.6 Pakaste- ja kylmätuotevakuutus.....	8
5 Kaikkien esinevakuutusten yhteiset korvausrajoitukset	8
5.1 Ulkona oleva omaisuus.....	8
5.2 Huollon tai korjauksen laiminlyönti sekä sopimaton käyttötapa	8
5.3 Virheellisyudet.....	8
5.4 Tiedostot, tiedot, ohjelmistot ja tietokoneet.....	8
5.5 Vähitellen tapahtuvat vahingot	8
5.6 Eläinten aiheuttamat vahingot	9
5.7 Sääilmiöt ja tulviminen	9
5.8 Muun korvauslähteen vaikutus korvaukseen	9
5.9 Arvon alentuminen ja takuun raukeaminen	9
5.10 Varallisuusvahinko ja petos	9
5.11 Omaisuuden katoaminen ja myymälävarkaus	9
5.12 Korvausrajoitukset poikkeustilanteissa	9
6 Korvaussäännökset	9
6.1 Vahingosta ilmoittaminen, vahingon tarkastaminen ja selvittäminen	9
6.2 Vahingon määrän laskeminen	9
6.3 Korvauksen määrän laskeminen.....	12
6.4 Korvauksen maksaminen	14
6.5 Muut korvaussäännöt.....	14

7 Suojeluohjeet	14
7.1 Suojeluohjeiden velvoittavuus ja tarkoitus	14
7.2 Viranomaismääräysten noudattaminen	15
7.3 Yleinen järjestys ja turvallisuus.....	15
7.4 Rakenteellinen palontorjunta	15
7.5 Koneiden ja laitteiden käyttö	15
7.6 Moottorityökoneet	16
7.7 Tulityöt.....	16
7.8 Rakennus-, korjaus- ja asennustyöt	16
7.9 Omaisuuden säilyttäminen	16
7.10 Nosto- ja siirtotöiden turvallisuus	19
7.11 Tiedostojen varmistus ja säilytys.....	19
7.12 Muut noudatettavat suojeluohjeet ja tekniset ohjeet	19

Esinevakuutus

Esinevakuutuksesta korvataan omaisuudelle aiheutuneita suoranaisia ja välittömiä vahinkoja sekä ehdoissa erikseen mainittuja kustannuksia vakuutusyhtiön ja vakuutusnottajan välisen vakuutus sopimuksen mukaisesti. Vakuutetut kohteet, vakuutusmäärät, omavastuut ja vakuutukseen valitut vakuutusturvat on esitetty vakuutus kirjassa.

Esinevakuutus muodostuu

- vakuutus kirjasta ja vakuutus kirjassa mahdollisesti mainituista erityisehdoista
- tästä tuote-ehdosta ES1
- yleisistä sopimusehdoista YS15.

1 Esinevakuutuksen käsitteitä

Jälleenhankinta-arvo

Jälleenhankinta-arvo on rahamäärä, joka tarvitaan uuden samankokoisen, samaan käyttötarkoitukseen ja ominaisuuksiltaan alkuperäisen kaltaisen omaisuuden hankkimiseen. Jälleenhankinta-arvoon sisältyvät myös kohtuulliset kuljetus- ja asennuskustannukset käyttäen tarkoituksen mukaisia kuljetustapoja ja tavanomaista asennuksiin käytettävää työvoimaa normaalina työaikana.

Rakennuksen jälleenhankinta-arvoon sisältyvät rakennuskustannukset yleisesti Suomessa kaupan olevia rakennustarvikkeita ja tavanomaisia työmenetelmiä käytäen. Jälleenhankinta-arvoon lasketaan mukaan myös vahingoittuneen omaisuuden purku-, raivaus- ja hävittämiskustannukset niihin liittyvine kuljetus- ja käsittelykustannuksineen sekä mahdolliset tilalle rakennettavan rakennuksen suunnittelukustannukset.

Täysarvovakuutus

Täysarvovakuutus on vakuutustapa, jossa omaisuuden arvoa ei määritellä vakuutusta tehtäessä, vaan riittää, että vakuutusyhtiön kysymät maksuperustetiedot ovat oikein ja että vakuutuskaudella tapahtuneista tietojen muutoksista ilmoitetaan vakuutusyhtiölle.

Päivänarvo

Omaisuuden päivänarvo on rahamäärä, joka saadaan, kun jälleenhankinta-arvosta vähennetään iän, käytön, huollon laiminlyönnin, käyttökelpoisuuden alenemisen, tekniikan vanhentumisen tai muun sellaisen syyn johdosta tapahtunut arvon alentuminen.

Rakennuksen päivänarvoa arvioitaessa myös paikkakunnan muuttuneiden olosuhteiden kuten harjoitetun elinkeinotoiminnan lakkaamisen, rakennuksen sijainnin ja muiden syiden selvä vaikutus otetaan huomioon silloin, kun samalle sijaintipaikalle ei rakenneta uutta vastavaa rakennusta.

Käypä arvo

Omaisuuden käypä arvo on rahamäärä, joka omaisuudesta olisi ollut yleisesti saatavissa vahingon sattumispäivän markkinatilanteessa ottaen huomioon mm. esineen ikä, käyttötunnit ja -tapa, huoltohistoria, kunto ja käyttökelpoisuus.

Omalla konevoimalla liikkuvien moottorityökoneiden osalta käypään arvoon vaikuttaa myös mm. merkki, vuosimalli, varustelutaso.

Rakennuksen käypää arvoa arvioitaessa vähennetään kiinteistön käyvästä arvosta tontin, tonttirakenteiden, liittymien ja muiden rakennusten osuus.

Käyvällä arvolla ei tarkoiteta myyntiliikkeiden ulosmyyntihintaa, pyyntihintaa eikä vaihtohyvitys arvoa vaan sellaista hintaa, jonka usea henkilö olisi ollut siitä todellisuudessa valmis maksamaan.

Vakuutusarvo

Vakuutusarvo on vakuutuksen kohteena olevan omaisuuden arvo, jota käytetään vahingon ja korvauksen määrän laskentaperusteena. Vakuutusarvo voi olla joko jälleenhankinta-arvo, päivänarvo tai käypä arvo.

Vakuutusmäärä

Vakuutusmäärä on vakuutusmaksun laskentaperuste ja ylin korvausmäärä mutta ei vahingon määrä tai sen arvioimisen peruste.

Vakuutuspaikka

Vakuutuspaikka on paikka tai alue, jossa vakuutus on voimassa. Vakuutuspaikka on merkitty vakuutus kirjaan. Vakuutuspaikka on joko osoitteellinen sijaintipaikka tai vaihtelevat paikat.

Vakuutushuoneisto

Vakuutushuoneisto on vakuutus kirjaan merkityssä osoitteessa sijaitseva rakennus, rakennuksen osa tai tila, jossa vakuutettu omaisuus sijaitsee.

Vahingon ja korvauksen määrä

Vahingon määrä on esinevahingon seurauksena aiheutunut menetyksen laskennallinen rahamäärä.

Korvauksen määrä on rahamäärä, joka vakuutustapahtuman perusteella vahingosta maksetaan.

Ensivastuuarvo

Ensivastuuarvo tarkoittaa vakuutus määrän perustetta, joka ei vastaa omaisuuden todellista vakuutus arvoa vaan on vakuutusnottajan kanssa vakuutusta tehtäessä sovitettu rahamäärä.

Atk-ohjelmien, tietojen ja tiedostojen palautuskustannusten, rahojen ja arvopapereiden, piirustusten, arkistojen, mallien ja muottien sekä taide-esineiden vakuutus määrän perusteena on aina ensivastuuarvo.

Jäännösarvo

Omaisuuden jäännösarvo on omaisuuden arvo välittömästi vahingon jälkeen. Jäännösarvo arvioidaan samojen perusteiden mukaan kuin vahingon määrä.

Ali- ja ylivakuutus

Omaisuus on alivakuutettu, jos vakuutus määrä on vakuutus arvoa pienempi.

Omaisuus on ylivakuutettu, jos vakuutus määrä on vakuutus arvoa suurempi.

Omavastuu

Omavastuu on vakuutus kirjaan tai -ehtoon merkitty, vakuutetun omalle vastuulle jäävä osuus vahingosta.

Pinta-ala

Rakennuksen pinta-alalla tarkoitetaan rakennuksen ulkomittojen mukaista pinta-alaa jokaisen kerroksen osal-

ta yhteen laskettuna. Pinta-alaan lasketaan mukaan myös kellareiden ja lämpöeristettyjen käyttöullakoiden sekä rakennukseen kiinni rakennettujen avokatosten pinta-alat.

Yrityksen toimitilojen pinta-alaan lasketaan yrityksen käytössä olevien liike- ja varastotilojen yhteenlaskettu pinta-ala.

2 Voimassaoloalue

2.1 Osoitteellinen sijaintipaikka

Vakuutus on voimassa vakuutuskirjaan merkityssä osoitteessa.

Irtaimen käyttöomaisuuteen kuuluvien kannettavien tietokoneiden, niiden lisälaitteiden ja puhelinten sekä yrityksen vaihto-omaisuuden kuljettamiseen käytettävien kuljetuslaatikoiden ja -rullakoiden osalta vakuutus on kuitenkin voimassa kaikkialla maailmassa.

Tilapäinen siirto pois osoitteellisesta sijaintipaikasta

Osoitteellisessa sijaintipaikassa vakuutetun irtaimen käyttöomaisuuden osalta vakuutus on voimassa myös vakuutuspaikan ulkopuolella koko Suomessa, jos omaisuus on tilapäisesti siirretty tai siirrettävänä pois vakuutuskirjaan merkitystä osoitteellisesta sijaintipaikasta.

Voimassaolon edellytyksenä on, että poissaolo ei liity varsinaiseen liiketoiminnan harjoittamiseen ja omaisuus on tarkoitettu palauttaa siirron syyn poistuttua vakuutuskirjaan merkittyyn osoitteelliseen sijaintipaikkaan. Tällaista omaisuutta on esimerkiksi kausivarastossa oleva irtain käyttöomaisuus ja korjattavaksi siirretty omaisuus. Tilapäiseksi poissaoloksi katsotaan enintään 6 kuukautta kestävä omaisuuden poissaolo laskettuna siirron alkamisajankohdasta.

Irtaimen käyttöomaisuuden ja vaihto-omaisuuden näyterien osalta vakuutus on voimassa myös niiden ollessa tilapäisesti messuilla ja näyttelyissä.

Tilapäisen siirron perusteella vakuutuspaikan ulkopuolella korvattavissa vakuutustapahtumissa vakuutusurva on vakuutuskirjaan merkityn mukainen ja enimmäiskorvausmäärä on 200 000 euroa yhdessä vakuutustapahtumassa.

Vakuutus ei ole voimassa osoitteellisen sijaintipaikan ulkopuolella, jos poissaolon syynä on varsinaisen liiketoiminnan harjoittaminen. Liiketoiminnan harjoittamisen takia siirrettyä omaisuutta on esimerkiksi

- rakennus-, asennus- ja tarkastuskohteissa käytettävä omaisuus
- ajoneuvoon asennettu, ajoneuvossa säilytettävä tai siellä käytettävänä oleva omaisuus
- tavarantoimittajan, alihankkijan, ostajan tai vastaanvan tiloissa työstettävänä, myytävänä tai säilytettävänä oleva omaisuus
- kausivarastossa oleva vaihto-omaisuus
- messuilla ja näyttelyissä myytävänä oleva vaihto-omaisuus.

2.2 Vaihtelevat paikat

Kun vakuutuskirjaan on merkitty vakuutuspaikaksi vaihtelevat paikat, vakuutus on voimassa vakuutuskirjaan merkityllä maantieteellisellä alueella. Jos maantieteellistä aluetta ei ole merkitty, vakuutus on voimassa kaikkialla maailmassa.

Vaihto-omaisuuden kuljetuksen aikana vakuutus on kuitenkin voimassa vain silloin, kun vaihto-omaisuutta kuljetetaan käsimatkatavarana, myymäläksi varustellussa myymäläautossa taikka tavara on varaosa, raaka-aine tai puolivalmiste, joka luovutetaan asiakkaalle osana vakuutuksenottajan työsuoritusta.

3 Vakuutuksen kohteet

3.1 Rakennus vakuutuksen kohteena

3.1.1 Rakennus

Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjaan merkitty rakennus ja rakennuksessa tai sen kanssa samalla kiinteistöllä sijaitseva kiinteästi asennettu, rakennuksen käyttöä palveleva omaisuus seuraavasti:

- tavanomaiset koneet ja laitteet, kuten LVISA-laitteet, sähköpääkeskukset, lämpökanavat, öljysäiliöt, aurinkopaneelit, -keräimet ja antennit
- sähkö- ja muut kaapelit sekä johtimet ja putkistot kunnalliseen tai muuhun yleiseen liittymään saakka
- rakennuksen perustuksen perusanturat
- kiinteät sisustukset, rakenteet ja pinnoitteet alkupeleistä vastaavan tasoisena tai koko rakennukseen saman tasoisena jälkepäin asennettuna.

3.1.2 Rakennukseen liittyvä muu omaisuus

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutuksenottajan omistamat tai muutoin vakuutuksenottajan vastuulla olevat, rakennuksen käyttöä palvelevat ja rakennuksen kanssa samassa osoitteessa olevat

- kiinteät tavanomaiset rakennelmat, rakenteet ja varusteet kuten sähköautojen latauslaitteistot, jätesäiliöt ja leikkilinetit sekä lämmöneristämättömät enintään 40 m²:n suuruiset varastot, auto-, jäte- ja muut katokset
- kiinteistön hoitoon kuuluvat tavanomaiset työkalut ja työkonet, joiden rakenteellinen huippunopeus on enintään 15 km/h, sekä niiden polttoaineet 10 000 euroon saakka
- rakennuksen ja kiinteistön hoitoon liittyvät lämmitysaineet.

Vakuutuksen kohteena ovat myös yksityistalouksien vakituiseen asumiseen liittyvät, yhteiseen käyttöön tarkoitettavat tavanomaiset koneet silloin, kun rakennukseen sisältyy vähintään kaksi vakituiseen asumiseen tarkoitettua asuntoa.

Vakuutuksen kohteena ovat myös piha-alueen puut, pensaat ja muut istutukset 5 000 euron määrään saakka.

3.1.3 Rakennusta koskevat rajoitukset

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- rakennuksen perusanturoiden alapuolella olevat rakenteet
- paalutukset, salaojaputkistot ja jätevesien maapuhdistamokenttä putkistoihin
- pora- ja lämpökaivot
- seinämaalaukset, piha-alueella olevat patsaat, taidesiineet sekä muut vastaavat erikoisrakennelmat
- vesialueet, laiturit ja rantarakennelmat
- sähkövirta, vesi ja kaasu
- rakennuksessa harjoitettavaa liiketoimintaa palvelevat rakenteet, koneet, laitteet, putkistot, johdot, kalusteet ja pinnoitteet
- osakkeenomistajan, vuokralaisen tai muun käyttäjän

hankkimat ja omistamat varusteet, kuten sähköautojen latauspisteet, valomainokset ja mainosteippaukset, markiisit, valvonta- ja hälytyslaitteet, kellot, antennit sekä parveke- ja erikoislasit

- pääosin muuta kuin vakuutettua rakennusta palvelevat sähkötuotantolaitteet
- kokonaisteholtaan 1 MW:n ja sitä suuremmat lämmöntuotantolaitteet, pakastamo- eikä kylmiörakennusten kylmälaitteet, vaikka ne palvelisivatkin koko rakennusta.

3.2 Irtaimisto

3.2.1 Irtain käyttöomaisuus

Vakuutuksen kohteena olevaan irtaimen käyttöomaisuuteen kuuluvat

- vakuutettuun toimintaan käytettävät koneet, laitteet, työvälineet ja niitä palveleva LVISA-tekniikka
- koneisiin ja laitteisiin sisältyvät ohjelmistot
- kalusteet ja käyttötarvikkeet.

Vakuutuksen kohteena ovat myös vakuutusnottajan omistamat valomainokset, ikkunateippaukset ja sähköautojen latauslaitteistot.

Irtain käyttöomaisuus voi olla vakuutusnottajan omaa, vuokrattua tai rahoitusomaisuudella hankittua. Vuokrattua omaisuutta vakuutetaan irtaimena käyttöomaisuutena, jos vakuutusnottaja on sitoutunut vakuuttamaan sen.

3.2.2 Irtaimen käyttöomaisuuden erikoistapaukset

Ellei taulukossa 1 esitetylle omaisuudelle ole merkitty erillisiä vakuutusmääriä vakuutuskirjaan, voi irtaimen käyttöomaisuuden vakuutusmäärään sisältyä kutakin omaisuutta enintään taulukossa esitetty euromäärä. Ylin korvausmäärä on aina kuitenkin vakuutuskirjaan merkitty irtaimen käyttöomaisuuden vakuutusmäärä.

Jos omaisuus halutaan vakuuttaa tätä suuremmasta määrästä, on vakuutuskirjaan merkittävä vakuutettavan omaisuuden arvo kokonaisuudessaan.

	Enimmäismäärä
Esinevahingon seurauksena aiheutuneet ohjelmistojen, käyttöjärjestelmien ja tiedostojen palautuskustannukset	5 000 €
Keräilyesineet, antiikkiesineet, arvomatot, kokoelmat ja arvoesineet	15 000 €
Vakuutushuoneiston kiinteät sisustukset	10 000 €
Vakuutushuoneiston ovet, ikkunat, murto suojaruuvit ja rakenteet omaisuusrikosvahinkojen varalta.	5 000 €
Rahat ja arvopaperit vakuutushuoneistossa ja kuljetuksen aikana Suomessa	3 000 €
Liiketoiminnassa käsiteltävänä tai säilytettävänä oleva asiakkaan käyttö- ja vaihto-omaisuus muiden kuin rikkovahinkojen varalta. ks. ehtokohta 3.5	10 000 €
Työntekijöiden henkilökohtaiset vaatteet ja käyttöesineet muiden kuin rikkovahinkojen varalta. ks. ehtokohta 3.5	1 000 € / työntekijä, yhteensä enintään 10 000 €

Taulukko 1.

Vakuutushuoneiston kiinteisiin sisustuksiin kuuluvat

- kiinteistön osakkeenomistajan kunnossapitovastuul-

la olevat, yritystoimintaan kuulumattomat huoneiston käyttöön liittyvät koneet ja kalusteet

- vakuutusnottajan itse vuokratiloihin hankkimat lattia-, seinä- ja kattopinnoitteet sekä väliseinärakenteet
- huoneistossa harjoitettavaa liiketoimintaa palvelevat kiinteät kalusteet, LVIS- ja konetekniikka liittymäjohtoihin.

Vakuutettaessa arvoesineitä ja kokoelmia yli 15 000 euron arvosta, on esineistä oltava kuvat ja esinekohtaiset vakuutusarvot sisältävä luettelo, joka pystytään toimittamaan vakuutusnottajalle vahingon jälkeen.

3.2.3 Irtainta käyttöomaisuutta koskevat rajoitukset

Vakuutuksen kohteena ei ole seuraava omaisuus, ellei sitä ole erikseen vakuutettu ja vakuutuskirjaan merkitty

- omalla konevoimalla kulkevat tai päältä ohjattavat koneet, laitteet ja kulkuneuvot tai niiden osat ja varusteet lukuun ottamatta vakuutusnottajan toimipaikassa puhtaanapitoon tai tavaran siirtämiseen tarkoitettuja sähkö- ja kaasukäyttöisiä koneita ja laitteita, kuten sähkötrukkeja tai lattianhoitokoneita
- immateriaalioikeudet
- laiturit ja rantarakennelmat
- elävät eläimet
- ulkona kasvavat kasvit.

3.2.4 Investointiturva

Vakuutuksen kohteena ovat kuluvan vakuutuskauden aikana tehtävät irtaimen käyttöomaisuuden investoinnit enintään 20 prosenttiin asti vakuutetun irtaimen käyttöomaisuuden yhteenlasketusta vakuutusmäärästä, kuitenkin enintään 200 000 euron arvosta.

Vakuutusturvan laajuus on sama kuin muun vastaavan irtaimen käyttöomaisuuden. Koneiden ja laitteiden osalta vakuutus ei kuitenkaan korvaa rikkoutumista asennustyön ja käyttöönoton aikana.

Investointiturvan rajoitukset

Vakuutuksen kohteena ei ole

- rakennettavat uudisrakennukset tai olemassa olevan rakennuksen laajennukset
- uudessa vakuutuspaikassa oleva irtaimisto.

3.3 Vaihto-omaisuus

Vakuutuksen kohteena olevaan vaihto-omaisuuteen kuuluvat

- vakuutettuun toimintaan liittyvä vakuutusnottajan omistama vaihto-omaisuus
- vakuutetussa toiminnassa myytäväksi otettu vaihto-omaisuus
- muu vakuutuskirjaan merkitty vakuutusnottajan vakuuttamisvastuulla oleva vaihto-omaisuus.

Vaihto-omaisuutta koskevat rajoitukset

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- rahat ja arvopaperit
- immateriaalioikeudet
- rekisteröitävät työkonet ja rekisteröitävät kulkuneuvot
- ilma-alukset
- maaperä ja vesialueet
- valmiit rakennukset
- ulkona kasvavat kasvit.

3.4 Rahat ja arvopaperit

Vakuutuksen kohteena oleviin rahoihin ja arvopapereihin kuuluvat vakuutuksenottajan omistamat rahat ja arvopaperit, raha- ja maksukortteihin ladattu raha sekä käyttämättömät posti- ja leimamerkit, arvat, lounassetelit, kupongit, vekselit, shekit ja muut vastaavat saamistodistukset.

Jos vakuutetaan muun kuin vakuutuksenottajan omaa rahaa, se on merkittävä vakuutuskirjaan erikseen.

3.5 Vieras omaisuus

Vakuutuksen kohteena olevaan vieraaseen omaisuuteen kuuluvat

- asiakkaan käyttö- ja vaihto-omaisuus, joka on vakuutuksenottajalla käsiteltävänä tai säilytettävänä ja josta vakuutuksenottaja on lain tai sopimuksen perusteella vastuussa
- työntekijöiden henkilökohtainen omaisuus poislukien yrittäjän oma tai yrittäjän kanssa samassa taloudessa asuvan henkilön henkilökohtainen omaisuus.

Työntekijöiden omaisuuden vakuutusturva on voimassa kaikkialla Suomessa suoritettaessa työnantajan määräämiä työtehtäviä.

Vierasta omaisuutta koskevat rajoitukset

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- vakuutuksenottajan toimintaansa käyttämä omaisuus eikä toimitila
- rahat ja arvopaperit
- immateriaalioikeudet
- maaperä ja vesialueet
- valmiit rakennukset
- ulkona kasvavat kasvit.

4 Esinevakuutukset

4.1 Palovakuutus

Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka aiheuttanut

- irti päässyt tuli
- äkillisesti ja ennalta arvaamattomasti noussut savu tai noki, kun savu tai nokilaskeuma on peräisin vakuutuksenottajan toimipaikassa tai sen välittömässä läheisyydessä tapahtuneesta tulipalosta
- räjähdys, jolla tarkoitetaan kaasui- tai pölyräjähdyksestä tai höyryn ylipaineesta johtuvaa äkillistä mekaanista vahinkoa
- savunpoistolaitteiston äkillinen ja ennalta arvaamaton laukeaminen
- sammutuslaitteiston äkillinen ja ennalta arvaamaton vuoto tai laukeaminen.

Palovakuutuksen korvausrajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata

- sähköilmiön sähkölaitteelle aiheuttamaa vahinkoa
- räjähdysvahinkoa, jonka aiheuttanut keskipakovoima, sisäinen jännitys, tiivisteiden irtoaminen, nestepaino tai polttomootorissa sattunut räjähdys moottorille.

4.2 Luonnonilmiövakuutus

Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan äkillinen ja ennalta arvaamaton vahinko, jonka on aiheuttanut

- myrsky
- trombi tai syöksyvirtaus
- raesade
- villieläimen tunkeutuminen rakennukseen
- salamanisku, joka on kohdistunut suoraan vakuutettuun omaisuuteen ja rikkonut sitä mekaanisesti

Myrskyksi katsotaan sääolosuhteet, joissa tuulen keskinopeus on ylittänyt 15 metriä sekunnissa vahingon tapahtumapaikkaa lähimpänä olevalla säähavaintoasemalla.

Vakuutuksesta korvataan myös vahinko, joka aiheutuu vahinkopaikalla vallinneen myrskytuulen aiheuttamasta vesistön vedenpinnan noususta.

4.3 Vuotovakuutus

Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan nesteen, höyryn tai kaasun aiheuttama vahinko, kun aine on virrannut äkillisesti, ennalta arvaamattomasti ja suoraan

- rakennukseen kiinteästi asennetusta vesi-, viemäri- tai lämmitysputkistosta taikka uima-altaan tai poreammeen putkistosta
- putkistoihin kiinteällä liitännällä liitetystä käyttölaitteesta, koneesta tai säiliöstä
- rakennuksen sisäpuolisesta sadevesiputkistosta.

Vahingon korvattavuus edellyttää, että vuoto on alkanut vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vuotovakuutuksen korvausrajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- kattokaivon tukkeutumisesta
- kylmä- tai viilennyslaitteen sulamis- tai kondenssivedestä
- koneelle tai laitteelle sen sisäisestä nestekiertojärjestelmästä
- kunnallisen tai muun yleisen vesi- tai viemärijohdon taikka kaukolämpöputken vaurioitumisesta, tukkeutumisesta tai toimimattomuudesta.

Vuotovakuutuksesta ei korvata johtoverkon tai käyttölaitteen korjaus- tai uusimiskustannuksia.

4.4 Omaisuusrikosvakuutus

Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka aiheutuu omaisuudelle sen anastamisesta silloin, kun vakuutushuoneistoon on tunkeuduttu

- rakenteita tai lukkoja rikkoen
- avaimella, joka on saatu haltuun ryöstön tai murtautumisen yhteydessä.

Vakuutuksesta korvataan myös

- irtaimiston anastamisesta aiheutunut vahinko, joka on tehty käyttämällä henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai sen uhkausta
- irtaimiston anastamisesta aiheutunut vahinko, kun anastus on tehty murtamalla omaisuuden kiinnitys tai

lukitus, esimerkiksi teräsketju tai sen lukko

- omaisuuden tahallinen vahingonteko. Ulkona olevan omaisuuden vahingonteko korvataan kuitenkin vain, kun kyse on omaisuudesta, joka on suunniteltu ja valmistettu säilytettäväksi ulkona. Vahingontekona korvataan myös tuntemattoman ajoneuvon aiheuttama omaisuuden vahingoittaminen.

Korvauksen edellytyksenä on, että vahinko pystytään yksilöimään yksittäiseksi ja äkilliseksi tapahtumaksi, tapahtumasta on tehty rikosilmoitus poliisille ja vakuutusnottaja on tarvittaessa valmis todistamaan korvausvaatimukseen liittyvän omaisuusluettelon oikeaksi tuomioistuimessa.

Vakuutuksesta ei korvata omalla konevoimalla kulkevan moottoriyökonteen anastamisesta aiheutunutta vahinkoa, jos vakuutusnottaja taikka poliisi- tai tulliviranomainen on saanut tiedon omaisuuden löytymisestä 30 päivän kuluessa siitä, kun anastamisesta oli ilmoitettu vakuutusnottajalle ja poliisille. Tällöin vakuutuksesta kuitenkin korvataan löytyneen moottoriyökonteen noutamisesta tai kotipaikkakunnalle palauttamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, enintään 5 000 euroa ja koneelle anastuksesta aiheutuneet vauriot.

Rahojen, arvopaperien ja arvo-omaisuuden ryöstövahingot

Jos vakuutuskirjaan ei ole muuta merkitty, ryöstövahinko korvataan vain, jos se on tapahtunut vakuutushuoneistossa tai kuljetuksen aikana vakuutushuoneistosta arvokuljetuksen keräilypisteeseen, laskentakeskukseen tai rahalaitokseen.

4.5 Rikkovakuutus

4.5.1 Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvataan omaisuuden äkillisen ja ennalta arvaamattoman tapahtuman seurauksena aiheutunut vahinko, joka ei ole korvattava vahinko palo-, luonnonilmiö-, omaisuusrikos- tai vuotovakuutuksesta eikä pakaste- ja kylmätuotevakuutuksesta.

Vakuutuksen poikkeava voimassaolo

Vakuutuskirjaan merkitystä voimassaoloajasta poiketen rikkovakuutuksen voimassaolo alkaa yksittäisen koneen tai laitteen osalta vasta silloin, kun kone tai laite on asennuksen, korjauksen tai huollon ja niihin liittyvän koekäytön jälkeen otettu normaaliin liiketoiminnan käyttöön.

Ulkoisen tapahtuman aiheuttama rikkoutuminen

Jos vakuutuskirjaan on merkitty rajoitusehto Ulkoinen rikkovakuutus, korvataan rikkovakuutuksesta vain mekaaninen rikkoutuminen tai vahingoittuminen, jonka on aiheuttanut äkillinen ja ennalta arvaamaton

- kaatuminen tai putoaminen
- tieltä suistuminen tai tien sortuminen
- laitteesta itsestään riippumaton ulkoinen tekijä, ei kuitenkaan salama tai muu sähköilmiö.

Prosessissa työn kohteena olevaa omaisuutta tai raaka-aineen mukana koneeseen joutunutta vierasta esinettä ei katsota tässä tarkoitetuksi ulkoiseksi tekijäksi.

Rikkovakuutuksen poikkeukset

Seuraavalle omaisuudelle korvataan rikkovakuutuksesta vain ulkoisen tapahtuman aiheuttama rikkoutuminen

- vaihto-omaisuus
- omalla konevoimalla kulkevien työkoneiden, työvälineiden ja ajoneuvojen renkaat, telaketjut ja -matot sekä moottorit, vaihteistot, voimansiirtolaitteet ja jäähdytysjärjestelmät laitteineen
- irtaimen käyttöomaisuuden vakuutusmäärään sisältyvät muotit ja mallit, murskaimet, hakkurit ja turvetyökoneet.

4.5.2 Rikkovakuutuksen korvausrajoitukset

Toimintahäiriöt

Vakuutuksesta ei korvata toimintahäiriön poistamista, säätö- ja kunnossapitotöitä, ennako- ja määräaikaishuoltoja eikä näiden yhteydessä vaihdettavia osia.

Työkalut, muotit ja muut kuluvat osat ja kuluvat välineet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut tuotantokoneiden terille, työkaluille, muoteille, suulakkeille tai vastaaville osille käytettäessä niitä tarkoitukseensa.

Kylmälaitteet ja kylmäaineet

Vakuutuksesta ei korvata kylmäaineiden vuotamisesta aiheutunutta vahinkoa, jos vakuutusnottaja on laiminlyönyt voimassa olevassa laissa tai asetuksessa säädetyn kylmälaitteiston tarkastusvelvollisuuden, ei ole varustanut laitteistoa vaaditulla vuotojen havaitsemisjärjestelmällä tai on muuten laiminlyönyt säädetty toimintaohjeet.

Vakuutuksesta ei korvata myöskään uutta kylmäainetta, kylmäaineen lisäämistä tai vaihtamista, jos vuotanut kylmäaine on vahinkoajankohtana lakien tai asetusten mukaan poistettava käytöstä, tai jos aineen vuotaminen ei ole ollut seurausta kylmälaitteen rikkoutumisesta.

Rakenteiden ja rakennusosien halkeilu

Vakuutuksesta ei korvata rakenteiden tai rakennusosien halkeilua.

Huoneistokohtaiset koneet ja laitteet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut asuinhuoneistokohtaisille, osakkeen omistajan kunnossapitovastuulla oleville koneille ja laitteille, esimerkiksi liesille, kylmäkalusteille, kiukaille, WC- ja pesutilojen kiinteille kalusteille, pore- ja uima-allaslaitteistoille.

Vaaralliset käyttöolosuhteet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- veteen, suohon tai maahan vajoamisesta
- oppoamisesta jäihin muualla kuin yleisesti käytettävällä, tieviranomaisen turvallisuusvaatimukset täyttävällä talvitiellä
- kaivoksen tai tunnelin sortumasta
- käytettäessä esinettä sille soveltumattomissa olosuhteissa
- siitä, että kone tai laite jää kiinni putkeen, kallioreikään tai vastaavaan paikkaan, eikä sitä voida poistaa laitetta tai ympäröivää rakennetta rikkomatta.

Vaihto-omaisuus ja asiakkaan omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata tuotantoprosessin virheellisestä toiminnasta tai prosessin koneen tai sen osan rikkoutumisesta aiheutunutta vahinkoa vahinkohetkellä työstettävänä tai käsiteltävänä olevalle vaihto-omaisuudelle tai asiakkaan omaisuudelle.

Vakuutuksesta ei korvata myöskään vahinkoa vaihto-omaisuudelle, joka on aiheutunut

- pilaantumisesta
- säilytyslämpötilan muutoksesta
- saastumisesta
- kasvu- tai kehityshäiriöstä
- kasvi- tai eläintaudeista
- viranomaisen määräyksestä rajoittaa tarttuvia tauteja
- hyönteisistä tai tuhoeläimistä.

Muusta esinevakuutuksesta korvattava vahinko

Rikkovakuutuksesta ei korvata vahinkoja, jotka voitaisiin korvata palo-, luonnonilmiö-, vuoto-, omaisuusrikos- tai pakaste- ja kylmätuotevakuutuksesta.

Rajoitus on voimassa, vaikka vahingoittunutta omaisuutta ei ole vakuutettu kyseisellä vakuutuksella.

4.6 Pakaste- ja kylmätuotevakuutus

Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutuskirjaan merkityt pakastetut ja kylmäsäilytettävät tuotteet.

Vakuutuksesta korvataan pakasteille ja kylmätuotteille niiden säilytystilojen äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta lämpötilan muutoksesta aiheutunut vahinko, kun lämpötilan muutos on ollut suoranainen ja väistämätön seuraus

- rikkovakuutusehtojen perusteella korvattavasta pakaste- tai kylmälaitteen rikkoutumisesta
- äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta jäähdytysaiheen vuodosta
- kiinteistön sähkökeskuksen tai sähkölaitteen palosta tai niiden äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta rikkoutumisesta
- ennalta ilmoittamattomasta sähkökatkoksesta yleisessä sähköverkossa.

Korvauksen edellytyksenä on, että

- elintarvikkeet ovat olleet välittömästi ennen vahinkoa voimassa olevan elintarvikelainsäädännön mukaisia ja myyntikelpoisia
- muut kuin elintarvikkeet ovat täyttäneet välittömästi ennen vahinkoa kyseistä tuote-erää koskevan lainsäädännön ja hyvän valmistus- ja säilytystavan vaatimukset.

Pakaste- ja kylmätuotevakuutuksen korvausrajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka syynä on

- kylmälaitteen virheellinen asennus
- kylmälaitteen virheelliset säädöt, asetukset tai ohjelmoinnit
- kylmälaitteen virheellinen tai puutteellinen huolto
- puutteellinen pakastus- tai kylmäteho
- tuotteiden virheellinen käsittely.

5 Kaikkien esinevakuutusten yhteiset korvausrajoitukset

5.1 Ulkona oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata

- anastamista, vahingontekoa eikä luonnonvoimien aiheuttamaa vahinkoa silloin, kun vahingoittunut omaisuus on ollut vahingon tapahtuessa ulkona, aitauksessa tai avoimessa rakennuksessa, ellei kyse ole omaisuudesta, joka on valmistettu ja suunniteltu säilytettäväksi ulkona tai aitauksessa ja ulkona säilyttämisestä on tehty merkintä vakuutuskirjaan
- pienikokoisen ja helposti siirrettävän omaisuuden anastamista aitauksesta.

5.2 Huollon tai korjauksen laiminlyönti sekä sopimaton käyttötapa

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- omaisuudelle sen huolto- tai korjaustoimien laiminlyönnistä.
- omaisuudelle käytettäessä sitä käyttötarkoituksen tai käyttöohjeen vastaisesti.

5.3 Virheellisyydet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut omaisuudelle

- suunnittelu-, asennus-, käsittely-, käyttö-, toimitus- tai työvirheestä
- rakenne-, valmistus- tai aineviasta
- rakennusvirheestä taikka rakentamismääräysten, ohjeiden tai hyvän rakentamistavan vastaisesta rakentamisesta
- seinä- tai lattiakaivosta, tai niiden liityntäosista tai liitoksista vuotaneesta nesteestä
- nesteestä, joka on päässyt rakenteisiin puutteellisen vedeneristyksen takia.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tällaisen vahingon seurauksena muulle vakuutuksen kohteena olevalle omaisuudelle aiheutunut äkillinen ja ennalta arvaamaton vahinko. Vahinkoa ei kuitenkaan korvata, jos se on seurausta lumen painosta tai puutteellisesta vedeneristyksestä.

5.4 Tiedostot, tiedot, ohjelmistot ja tietokoneet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu tiedostoille, tiedoille, ohjelmistoille ja tietokoneille tietojen tai asetusten häviämisestä, tietojen muuttumisesta, virheellisistä tiedoista tai tietoturvaloukkauksesta.

Tietoturvaloukkauksella tarkoitetaan tekoa, jossa tietoverkkoja hyväksikäyttämällä päästään oikeudettomasti puuttumaan sähköisessä muodossa olevaan tietoon tai tietojärjestelmään. Tietoturvaloukkauksia ovat esimerkiksi tietomurto, haittaohjelmatartunta ja palvelinestohyökkäys.

5.5 Vähitellen tapahtuvat vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut omaisuudelle

- likaantumisen tai sakkaantumisen
- homehtumisesta, sienettymisestä, mikrobeista, hajusta, kosteudesta tai kondenssivedestä
- lämpötilan tai kosteuden hitaasta muutoksesta
- kulumisesta, naarmuuntumisesta, syöpymisestä, ruostumisesta, lahoamisesta, pilaantumisesta

- materiaalin luonnollisesta heikkenemisestä tai väsymisestä, ääriästä, kutistumisesta, betonin rapautumisesta tai
- muusta vastaavasta vähitellen tapahtuvasta ilmiöstä.

Rakennusta palvelevien vesi-, lämpö- ja viemäriputkien aiheuttamissa vuotovahingoissa rajoitus koskee ympäröivän olosuhteen aiheuttamaa ruostumista tai kulumista, esimerkiksi putken ulkopinnan ruostumista jatkuvan kosteusrasituksen takia.

5.6 Eläinten aiheuttamat vahingot

Luonnonilmiö- ja rikkovakuutuksista ei korvata vahinkoa, jonka aiheuttaa hyönteiset, linnut, jämseläimet tai jyrsijät. Vakuutuksista ei korvata myöskään niiden torjunnasta tai hävittämisestä aiheutuneita kustannuksia. Rajoitusta ei sovelleta edellä mainittujen eläinten aiheuttamiin palovahinkoihin, vuotovahinkoihin eikä ikkunoiden rikkoutumisiin.

5.7 Sääilmiöt ja tulviminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- pakkasesta, jäätymisestä, kuumuudesta tai kuivuudesta
- maan painumisesta tai routimisesta, maanjäristyksestä, maansortumasta tai muusta maan liikkumisesta
- jään tai lumen painosta tai niiden liikkumisesta
- vesi- tai lumisateesta, pohja-, pinta- tai sulamisvedestä tai edellä mainittujen aiheuttamasta viemärikaivon tai -putkiston tulvimisesta
- sade- tai sulamisvedestä, joka on virrannut kattokouruista, rakennuksen ulkopuolisista syöksytovista, sadevesiviemäreistä
- veden pinnan noususta, tulvasta tai aallokosta, kunallisen tai muun yleisen vesi- tai viemärijohdon tai vastaavan rakennelman rikkoutumisesta, tukkeutumisesta tai toimimattomuudesta
- vesikaton vuotamisesta.

Rikkovakuutuksesta korvataan kuitenkin vuotovahinko, jonka syynä on ollut äkillinen ja ennalta arvaamaton vesikaton mekaaninen rikkoutuminen.

5.8 Muun korvauslähteen vaikutus korvaukseen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka korvataan jonkin lain, takuun, sitoumuksen tai muun vakuutuksen perusteella. Näiden vakuutusehtojen mukaan korvattava vahinko korvataan kuitenkin tämän rajoitusehdon estämättä, jos vakuutuksenottaja näyttää toteen, ettei korvasvelvollinen voi täyttää sitoumustaan.

5.9 Arvon alentuminen ja takuun raukeaminen

Vakuutuksesta ei korvata omaisuuden arvon alentumista eikä kustannusta, joka johtuu siitä, että valmistaja tai maahantuoja ilmoittaa valmistajan antaman takuun päättyvän vahingon seurauksena.

5.10 Varallisuusvahinko ja petos

Vakuutuksesta ei korvata varallisuusvahinkoa eikä vahinkoa, joka on aiheutunut petoksesta, kavalluksesta tai muusta vilpillisestä menettelystä tai sopimuksen rikkomisesta.

5.11 Omaisuuden katoaminen ja myymälävarkaus

Vakuutuksesta ei korvata

- omaisuuden katoamista tai varkautta, jonka tapahtumahetkeä, -paikkaa tai -olosuhteita ei voida määrittellä

- sieppauksesta, myymälävarkauksesta tai näpistyksestä aiheutunutta vahinkoa

5.12 Korvausrajoitukset poikkeustilanteissa

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on

- aiheutunut ammattimaisesta louhinta-, paalutus- tai räjäytystyöstä taikka niistä aiheutuvasta maan painumasta tai siirtymästä
- aiheutunut Suomessa tai ulkomailla sattuneesta ydin- vastuulain määritelmän mukaisesta ydinvahingosta
- aiheutunut lakosta, työnseisauksesta tai muusta sen kaltaisesta syystä
- tapahtunut sodan, kapinan, vallankumouksen tai muun sen kaltaisen yhteiskuntajärjestystä horjuttavan tapahtuman aikana
- välittömästi seurausta tartuntatautilaissa määritellystä tartuntataudista, sen uhkasta, torjuntatoimenpiteestä tai seurausten pienentämiseksi tehdystä toimenpiteestä.

Terroriteosta aiheutuneita vahinkoja korvataan enintään 3 000 000 euroa vahinkoa ja vakuutuskautta kohden. Vakuutuksen enimmäiskorvausmäärä koskee kaikkia vakuutuksenottajia yhteisesti yhdessä vahingossa. Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahingoksi.

Terroriteolla tarkoitetaan joko yhden henkilön tai henkilöryhmän tekoa, joka sisältää voiman tai väkivallan käytön tai sen uhkaa, kun teon tarkoituksena on joko luonteeltaan tai yhteydeltään edistää poliittista, uskonnollista tai ideologista päämäärää ja/tai pelotella tai vaikuttaa hallitukseen, kansaan tai kansan osaan.

6 Korvaussäännökset

6.1 Vahingosta ilmoittaminen, vahingon tarkastaminen ja selvittäminen

Vahingosta on ilmoitettava vakuutuksenantajalle mahdollisimman nopeasti ja vakuutuksenantajalle on varattava mahdollisuus tarkastaa vahingoittunut omaisuus ennen sen hävittämistä tai sen korjaamisen aloittamista. Jos korjaustyö on liiketoiminnan keskeytyksen tai muun lisävahingon syntymisen estämiseksi välttämätöntä aloittaa välittömästi, voidaan korjaustyö aloittaa, vaikka ilmoitusta vahingosta ei ole voitu tehdä.

Vakuutetun on toimitettava vahingon selvittämiseksi tarpeelliset asiakirjat ja tiedot, esimerkiksi luettelo tuhoutuneesta omaisuudesta, ostotositteet ja muut tiedot vahingon korvattavuuden ja määrän selvittämiseksi.

Jos omaisuus joudutaan pakottavista syistä hävittämään tai korjaamaan ennen vakuutuksenantajan tarkastusta, omaisuus on dokumentoiva luotettavasti.

6.2 Vahingon määrän laskeminen

6.2.1 Vakuutusarvo ja vahingon määrän laskenta

Vahingon määrää laskettaessa määritetään ensin vahingoittuneen omaisuuden vakuutusarvo.

Vakuutusarvo on

- jälleenhankinta-arvo, jos omaisuuden päivänarvo ennen vahinkoa oli ollut vähintään 50 % jälleenhankinta-arvosta
- päivänarvo, jos omaisuuden päivänarvo ennen vahin-

koa oli ollut alle 50 % jälleenhankinta-arvosta.

Vakuutusarvo määritetään jokaisen vahingoittuneen esi-
neen ja rakennuksen osalta erikseen.

Koneen ja laitteen yksittäisen osan vahingoittuessa mää-
ritetään vahingoittuneen osan tai osakokonaisuuden va-
kuutusarvo.

Yksittäisen rakennuksen osan, rakenteen, pinnoitteiden
tai kiinteiden kalusteiden vahingoittuessa vakuutusarvo
arvioidaan kyseisen rakennuksen osan mukaan. Yhteen
rakennetuissa tai useita erillisiä toiminnallisia kokonai-
suuksia sisältävissä rakennuksissa jokaisen rakennuksen
osan ja toiminnallisen kokonaisuuden vakuutusarvo mää-
ritetään erikseen.

Vahingon määrä lasketaan

- jälleenhankinta-arvon mukaan, kun omaisuuden va-
kuutusarvo on jälleenhankinta-arvo
- päivänarvon mukaan, kun omaisuuden vakuutusarvo
on päivänarvo
- vuotovahingoissa kohdan 6.2.4 mukaan
- rikkovahingoissa kohdan 6.2.5 mukaan.

Lisäksi otetaan huomioon mitä on sanottu kohdassa 6.2.6
Vahingon määrän laskennan erityiset määräykset.

6.2.2 Vahingon määrä, kun vakuutusarvo on jälleenhankinta-arvo

Jälleenhankinta-arvon mukainen vahingon määrä las-
ketaan omaisuuden jälleenhankintahetkellä vallitsevan
hintatason mukaisesti. Jos vahingoittunut omaisuus voi-
daan korjata, vahingon määrä on kohtuulliset korjaus-,
kuljetus- ja asennuskustannukset, kuitenkin enintään
omaisuuden jälleenhankinta-arvo. Korjauskustannuksil-
la tarkoitetaan kustannuksia, jotka aiheutuvat, kun omai-
suus viivytyksettä saatetaan ennalleen käyttäen tarkoi-
tuksenmukaisia, taloudellisia Suomessa yleisesti kaupan
olevia rakennustarvikkeita, nykyaikaisia korjausmenetel-
miä ja aineita.

Jos irtainta esinettä ei voida korjata, vahingon määrä on
enintään omaisuuden jälleenhankinta-arvo vähennetty-
nä jäännösarvolla.

Jos rakennusta ei korjata eikä sitä rakenneta uudelleen,
on vahingon määrä enintään rakennuksen käypä arvo
vahinkohetkellä.

Jälleenhankinta-ajankohdalla tarkoitetaan ajankohtaa,
jolloin omaisuus korjataan tai uutta omaisuutta hanki-
taan tuhoutuneen tilalle.

6.2.3 Vahingon määrä, kun vakuutusarvo on päivänarvo

Jos omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on niin
suuri osa korjauskustannuksista kuin päivänarvo on jäl-
leenhankinta-arvosta.

Jos omaisuutta ei voida korjata, vahingon määrä on päi-
vänarvo vähennettynä sen jäännösarvolla.

Vahingon määrä päivänarvon perusteella laskettuna on
kuitenkin aina enintään omaisuuden käypä arvo.

6.2.4 Vahingon määrä rakennusten vuotovahingoissa

Rakennusten vuotovahingoissa tehdään ikävähennykset
kaikista korjaus- tai jälleenhankintakustannuksista sekä
kustannuksista, jotka aiheutuvat vian etsimisestä sekä ra-
kenteiden avaamisesta ja sulkemisesta.

Ikävähennysprosentti saadaan kertomalla vuotaneen
putken, koneen tai säiliön, taikka tukkeutuneen putken
ikävuodet taulukossa 2 esitetyllä prosenttimäärällä.
Ikävuosiin lasketaan käyttöönottovuotta seuranneet,
vahingon tapahtuma-ajankohtaan mennessä päättyneet
täydet kalenterivuodet. Vahingon sattumisvuotta ei
lasketa mukaan.

Vuotanut tai tukkeutunut laite, putki tai säiliö	Vähennysprosentti
Laite, putki tai säiliö, jonka ikä on alle 15 vuotta	ei ikävähennystä
Laite, putki tai säiliö, jonka ikä on 15 vuotta tai enemmän	10 % + 2 % jokaista 15 vuotta ylittänyttä vuotta kohden, enin- tään 60 %
Sisäpuolelta oman rengasjäykkyyden omaavalla putkella saneeratut viemäri- putket, kun käytetty saneerausmenetel- mä on sertifioitu.	2 % vuodessa, enintään 60 %

Taulukko 2.

Liitoskohdan vuotaessa ikävähennys lasketaan vanhem-
man putken osan mukaan.

Tukkeutuneen viemäriputken aiheuttamassa vuotovahin-
gossa tehdään ikävähennys tukkeutuneen viemäriputken
iän perusteella.

Jos viemäriputki on korjattu menetelmällä, jolla ei ole
sertifikaattia tai pinnoitusmenetelmällä, josta ei muo-
dostu itsenäistä kantavaa putkea vanhan viemäriputken
sisäpuolelle, korjausta ei oteta huomioon ikävähennys-
tä laskettaessa.

Jos vahingoittuneen omaisuuden vakuutusarvo koh-
dan 6.2.1 perusteella arvioituna on päivänarvo, vahin-
gon määrä vuotovahingoissa on enintään niin suuri osa
omaisuuden korjauskustannuksista kuin päivänarvo on
jälleenhankinta-arvosta.

6.2.5 Vahingon määrä rikkovakuutuksesta korvattavissa vahingoissa

Koneiden ja laitteiden sekä putkistojen, säiliöiden ja ve-
sikattojen vahingon määrään lasketaan

- rikkoutuneen osan korjauskustannukset, kun osa voi-
daan korjata
- jälleenhankintakustannus vähennettynä sen jään-
nösarvolla, jos rikkoutunutta osaa ei voida korjata.

Vahingon määrään lasketaan myös vian etsimisestä sekä
rakenteiden avaamisesta ja sulkemisesta aiheutuneet
kustannukset.

Tontilla olevan vesi- ja viemäriputken, rakennusten vä-
lisen lämpökanavan ja maahan asennetun kaapelin rik-
koutumisvahingoissa vahingon määrään lasketaan mu-
kaan myös maankaivu- ja täyttökustannukset sekä maan
pinnan ennallistamiskustannukset.

Kaikista vahingon määrään laskettavista kustannuksista
tehdään ikävähennys. Ikävähennysprosentti saadaan ker-
tomalla rikkoutuneen omaisuuden ikävuodet taulukossa
3 esitetyllä prosenttimäärällä. Ikävuosiin lasketaan käyt-
töönottovuotta seuranneet, vahingon tapahtuma-ajan-
kohtaan mennessä päättyneet täydet kalenterivuodet.
Vahingon sattumisvuotta ei lasketa mukaan.

Uusitun tai peruskorjatun koneen tai laitteen käyttöönottovuosi on uusimis- tai peruskorjausvuosi. Osan tai osakokonaisuuden käyttöönottovuosi on kyseisen osan tai osakokonaisuuden uusimis- tai peruskorjausvuosi.

Jos rikkoutuneen koneen tai laitteen arvo on alentunut huomattavasti taulukon ikävähennysprosentin perusteella laskettua ikävähennystä nopeammin tai hitaammin, vahingon määrä lasketaan päivänarvon perusteella kohdan 6.2.3 mukaisesti ottaen huomioon myös koneen käypä arvo.

Rikkoutunut kone tai laite	Ikävähennys
Elektroniset toimistokoneet ja -laitteet	20 % / vuosi
Tietotekniikka- ja tietoliikennelaitteet	
Kassa- ja vaakalaitteet	
Äänen- ja kuvan tallennus-, toisto- ja käsittelylaitteet	
Valolaitteet	
Mittaus-, tutkimus-, ohjaus- ja säätölaitteet sekä kiinteistöä palveleviin laitteisiin liittyvät automaattiset ohjauslaitteet ja sähkölukot	10 % / vuosi
Hälytys- ja valvontalaitteet	
Aurinko- ja tuulisähköjärjestelmät, jäähdytys-, ilmastointi- ja lämmityslaitteet, lämminvesivaraajat ja öljysäiliöt, pakastimet, kylmäkoneet sekä koneiden ja laitteistojen kylmäaineet	
Pesu- ja kuivauskoneet, lingot ja mankelit, keskuspylynimurit putkistoineen	
Antennilaitteistot, nosto-ovet	
Työstökoneiden karat	
Muut tässä taulukossa mainitsemattomat koneet ja laitteet	5 % / vuosi
Rakennuksia palvelevat putkistot, sähköjohdot ja hissit	3 % / vuosi
Vesikattojen rikkoutumisvahingot	
Vesikaton äkillisen ja ennalta arvaamattoman rikkoutumisen aiheuttama vuotovahinko	jos vesikaton ikä on yli 15 vuotta ikävähennysprosentti on 10 % + 2 % jokaista 15 vuotta ylittänyttä vuotta kohden, enintään 60 %

Taulukko 3.

6.2.6 Vahingon määrän laskennan erityiset määräykset

Lukkojen sarjoitus- ja uusimiskustannukset omaisuusriksvakuutuksesta korvattavien vahinkojen torjumiseksi

Jos murron tai ryöstön yhteydessä on anastettu vakuutuspaikkaan johtavien ovien avaimia, vahingon määrään lasketaan tästä vakuutuksesta korvattavan, välittömästi uhkaavan vahingon estämiseksi tehdyt tarpeelliset lukkojen sarjoitus- tai uusimiskustannukset.

Ensisijaisena toimenpiteenä on sarjoitettavien lukkojen haittaleyvien vaihtaminen tai elektronisen lukon ohjelmointi siten, että anastettu avain lakkaa toimimasta. Lukon tai koko sarjan uudistaminen katsotaan välittömästi tarpeelliseksi toimenpiteeksi ainoastaan silloin, kun muut toimenpiteet eivät ole mahdollisia.

Vahingon määrää laskettaessa lukkojen sarjoitus- ja uusimiskustannuksista vähennetään käyttöönottovuotta ja sitä seuraavaa kahta vuotta lukuun ottamatta 5 % vuodessa mekaanisten lukitusten osalta ja 10 % elektronisten lukitusten osalta.

Omalla konevoimalla kulkevat moottorityökoneet, niiden lisälaitteet ja varusteet

Omalla konevoimalla kulkevien moottorityökoneiden, niiden lisälaitteiden ja varusteiden vahingon määrä on korjauskustannusten määrä, kuitenkin enintään koneen käypä arvo.

Jos omalla konevoimalla kulkevaa moottorityökoneetta, sen lisälaitetta tai varustetta ei korjata tai jos korjauskustannukset ylittävät moottorityökoneen käyvän arvon ja jäännösarvon erotuksen, korvauksen määrä on käyvän arvon ja jäännösarvon erotus.

Vahingon määrään voidaan laskea yhteensä enintään 5 000 euroon asti kustannuksia vakuutetun kohteen

- tielle nostamisesta
- kuljetuksesta lähimmälle korjaamolle
- noutamisesta tai palauttamisesta kotipaikkakunnalle, kun vakuutettu kohde on löydetty ennen kuin 30 vuorokauden määräaika on kulunut umpeen.

Vahingon määrä on kuitenkin aina enintään vakuutuksen kohteen käypä arvo.

Mallien, muottien ja arkistomateriaalin vahingon määrä

Mallien, muottien, piirustusten, karttojen ja arkistojen vahingon määrään lasketaan vain korjaus- tai jälleenhankintakustannukset siltä osin, kuin vahingoittunut omaisuus on korjattu tai tilalle on hankittu uutta vuoden kuluessa vahingon sattumisesta.

Kuluvat osat

Kuluvien osien ja tarvikkeiden sekä niiden asennuskustannusten osalta vahingon määrään lasketaan vain jäljellä olevaa käyttöikä tai käyttö määrää vastaava osa. Käyttöikä tai käyttö määrä määritetään maahantuojaan tai valmistajan ohjeiden mukaisesti. Kuluvia osia ovat esimerkiksi kaikki ne koneen tai laitteen osat ja tarvikkeet, jotka huolto-ohjeen mukaan on uusittava määrätyin aikatai käyttö määrävällein.

Taide- ja antiikkiesineiden vahingon määrä

Taide- ja antiikkiesineiden vahingoittuessa vahingon määrä on esineen korjauskustannukset, kuitenkin enintään sen käypä arvo vahinkohetkellä. Jos esinettä ei voida korvata, vahingon määrä on sen käypä arvo. Kokoelman arvonmenetystä ei korvata.

Piha-alueen vahingon määrä

Piha-alueen vahingon määrä lasketaan kunnostuskustannusten mukaan käyttämällä Suomessa yleisesti myytävissä olevia taimia ja niiden istutus kustannuksia. Luonnon tilassa olevan pihan kunnostuskustannuksia ei korvata.

6.2.7 Vahingon määrään laskettavat muut kustannukset

Tästä vakuutuksesta korvattavan esinevahingon vahingon määrään voidaan laskea mukaan seuraavia kustannuksia:

Rakennuspaikan maapohjan ja piha-alueen kunnostuskustannukset

Jos esinevahingon seurauksena vakuutuksenottajan omistaman tai hallinnoiman kiinteistön maaperä on pilaantunut, lasketaan vahingon määrään mukaan viranomaisen pakottavasta määräyksestä aiheutuneita maa-aineksen tutkimus-, puhdistus- ja vaihtokustannuksia sekä jätteen kuljetus- ja käsittelykustannuksia 250 000 euron määrään saakka.

Viranomaismääräyksistä johtuvat lisäkustannukset

Jos rakennusta tai sen osaa ei voida lainsäädännön tai pakottavien viranomaismääräysten muuttumisen vuoksi rakentaa uudelleen sellaisena kuin se oli ennen vahinkoa, lisätään suoranaisen esinevahingon määrään kustannukset, jotka ovat seurausta omaisuuden vahingoittuneisiin osiin kohdistuvista muuttuneista määräyksistä. Kustannuksia korvataan ainoastaan niiden tilojen, rakennusosien ja rakennuksen toimintaa palvelevien LVI-SA-järjestelmien ja koneiden osalta, joihin vahinko on kohdistunut. Kustannuksia korvataan enintään 10 prosenttia ilman näitä kustannuksia lasketun vahingon määrästä.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata kustannuksia jotka ovat suoranainen seuraus alun perin virheellisesti tai puutteellisesti tehdyn rakenteen korjaamisesta viranomaismääräysten ja ohjeiden mukaisiksi.

Viranomaismääräyksistä johtuvia lisäkustannuksia lasketaan mukaan vahingon määrään vain silloin, kun omaisuus korvataan jälleenhankinta-arvon perusteella.

Tiedot, tiedostot ja ohjelmat

Esinevahingon määrään lasketaan mukaan vahingon seurauksena syntyneet tietojen, tiedostojen ja ohjelmien palauttamiskustannukset.

Palauttamiskustannuksilla tarkoitetaan tässä kustannuksia, jotka syntyvät tietojärjestelmän saattamisesta ennalleen varmuuskopioista.

Kuljetus- ja asennuskustannukset

Vahingon määrään lasketaan mukaan kuljetus- ja asennuskustannukset käyttäen normaaleja kuljetustapoja ja normaalina työaikana tehtäviä asennustöitä tavanomaisen työvoiman avulla.

6.2.8 Kustannuksia, joita ei lasketa vahingon määrään

Vahingon määrään ei lasketa kustannuksia, jotka aiheutuvat

- hukkaan vuotaneesta nesteestä tai kaasusta
- vahingon selvittämisestä tai vahingosta välillisesti, esimerkiksi puhelin- ja matkakuluja tai ansionmenetystä
- sisäilmamittauksista; jos kuitenkin sisäilman laadun tutkiminen liittyy välittömästi korvattavaan vuotovahinkoon, korvataan kohtuulliset kustannukset yhdes-

tä mittauksesta

- omaisuuden laatu-, varustelu- tai teknisen tason parannuksista taikka alun perin virheellisesti tai puutteellisesti tehdyn rakenteen korjaamisesta viranomaismääräysten ja -ohjeiden mukaiseksi
- huolto- tai kunnossapitotöistä
- tilapäiskorjauksista tai korjauksen kiirehtimisestä
- rakennusten, esineiden tai kokoelmien entisöinnistä, ellei vakuutuskirjassa ole mainittu niiden korvaamisesta
- arvon alentumista
- koneelle tai laitekokonaisuudelle aiheutuneesta käytökelpoisuuden menetyksestä sen osalle aiheutuneen vahingon takia.

6.2.9 Arvonlisävero

Vahingon määrä lasketaan arvonlisäveron määrällä vähennettynä aina silloin, kun vahingoittunut omaisuus on vahingon sattuessa ollut arvonlisäverollisen liiketoiminnan käytössä tai vakuutuksenottajalla on arvonlisäverolain mukaan ollut oikeus vähentää vahingoittuneen omaisuuden hankintahintaan sisältynyt vero.

Vahingon määrä lasketaan arvonlisäveron määrällä vähennettynä myös, kun vakuutetulla on oikeus saada maksettu vero takaisin palautuksena.

6.3 Korvauksen määrän laskeminen

6.3.1 Omavastuiden ja muiden vähennysten järjestys

Korvauksen määrä lasketaan kohdan 6.2 mukaisesti lasketusta vahingon määrästä vähentämällä siitä omavastuut ja muut näissä ehdoissa tai Yleisissä sopimusehdoissa mainitut vähennykset seuraavassa järjestyksessä

1. Vakuutuskirjaan merkitty omavastuu
2. Mahdollinen lisäomavastuu
3. Korvauksen mahdollinen alennus esimerkiksi suoje-
luohjeen laiminlyönnin tai alivakuutuksen takia.

6.3.2 Korvauksen enimmäismäärä

Vakuutuksenantajan korvausvelvollisuuden enimmäismäärä on vakuutuskirjaan merkitty omaisuuden vakuutusmäärä seuraavin poikkeuksin.

Investointiturva

Kun vahingoittunut omaisuus on vakuutuksen kohteena investointiturvan perusteella, vahingoittuneen omaisuuden ylin korvausmäärä on 20 % irtaimen käyttöomaisuuden yhteenlasketusta vakuutusmäärästä, enintään 200 000 euroa.

Rahat ja arvopaperit

Varkaus- ja ryöstövahingoissa rahoja ja arvopapereita korvataan enintään taulukossa 4 esitetty säilytyspaikasta sekä suojaus- ja kuljetustavasta riippuva määrä, vaikka vakuutuskirjalle merkitty vakuutusmäärä olisi tätä suurempi.

Säilytyspaikka	Murtohälytysjärjestelmä	Ylin korvausmäärä
Vakuutushuoneisto	-	3000 euroa
Vakuutushuoneistossa oleva rakenteisiin kiinnitetty arvosäilytysyksikkö (esim. paloturva-kaappi)	-	5000 euroa
Vakuutushuoneistossa oleva, valmistajan ohjeen mukaisesti rakenteisiin kiinnitetty, SFS-EN1143-1 standardin mukaisesti hyväksytty arvosäilytysyksikkö (kassakaappi) Luokka I	-	10 000 euroa
Vakuutushuoneistossa oleva, valmistajan ohjeen mukaisesti rakenteisiin kiinnitetty, SFS-EN1143-1 standardin mukaisesti hyväksytty arvosäilytysyksikkö (kassakaappi) Luokka II	taso 2	30 000 euroa
Vakuutushuoneistossa oleva, valmistajan ohjeen mukaisesti rakenteisiin kiinnitetty, SFS-EN1143-1 standardin mukaisesti hyväksytty arvosäilytysyksikkö (kassakaappi) Luokka III	taso 3 ja kohdevalvonta	60 000 euroa
Vakuutushuoneistossa oleva, valmistajan ohjeen mukaisesti rakenteisiin kiinnitetty, SFS-EN1143-1 standardin mukaisesti hyväksytty arvosäilytysyksikkö (kassakaappi) Luokka IV	taso 3 ja kohdevalvonta	120 000 euroa
Vakuutushuoneistossa oleva, valmistajan ohjeen mukaisesti rakenteisiin kiinnitetty, SFS-EN1143-1 standardin mukaisesti hyväksytty arvosäilytysyksikkö (kassakaappi) SFS-EN 1143-1/V –XII	taso 3 ja kohdevalvonta	200 000 euroa

Taulukko 4.

Kuljetuksen aikana tapahtuneissa rahojen ja arvopapereiden ryöstövahingoissa korvataan enintään

- 10 000 euroa, kun kuljetuksen on hoitanut yksi henkilö
- 30 000 euroa, kun kuljetuksen on hoitanut kaksi henkilöä tai yksi henkilö, jolla on käytössään arvokuljetusyksikkö ja kuljetus on tehty kuljetuksen vastaanottavan yrityksen työaikana.

Ensivastuuarvosta vakuutetut kohteet

Jos vahingoittunut rakennus tai irtain omaisuus korjataan ja se on vakuutettu ensivastuuarvosta, kohdan 6.2 mukaisesti laskettu vahingon määrä korvataan sovittuun ensivastuuarvoon saakka. Alivakuutusta ei tällöin sovelleta.

6.3.3 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vahingossa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu ja tämän lisäksi seuraavassa mainituissa vakuutustapahtumissa lisäomavastuu. Lisäomavastuu lasketaan omavastuulla vähennetystä vahingon määrästä.

Vakuutustapahtuman omavastuiden enimmäismäärä on yhteensä 20 000 euroa tai tätä suurempi vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

Jos samasta vakuutustapahtumasta aiheutuu omavastuun ylittävä vahinko useampaan samalla vakuutusso- pimuksella vakuutettuun kohteeseen, otetaan huomioon vain yksi omavastuu. Jos omavastuut ovat erisuuruiset, otetaan huomioon lisäomavastuu mukaan luettuna suurin omavastuu.

Tulityöt

Lisäomavastuu on 10 %, kun palovahinko on aiheutunut vakuutuksenottajan tai vakuutuksenottajaan rinnastet- tavan tekemästä tai teettämästä tulityöstä.

Korjaustyöt

Lisäomavastuu on 10 %, kun vahinko on aiheutunut korjat- tavana olevalle rakennukselle ja rakennuksen keskeneräi- syy on vaikuttanut vahingon syntyyn tai sen laajuuteen.

Vuotovahingoissa lisäomavastuu huomioidaan, jos vuoto tapahtuu korjaustöiden aikana ennen kuin asennettu tai korjattu putkisto, laite, säiliö tai vesikate on tarkastettu ja otettu normaaliin käyttöön.

Omaisuusrikosvahingot

Lisäomavastuu on 25 %, kun

- omaisuutta on anastettu ulkona olevasta ajoneuvos- ta, veneestä, perävaunusta, varastokontista tai sellai- sesta työkohteesta, jossa ei ole rakennus- tai asennus- työn lisäksi muuta toimintaa (esimerkiksi rakennus-, korjaus- tai asennustyömaan työmaavarasto tai uudis- rakennustyömaan työkohte)
- vahinko kohdistuu omaisuuteen, joka on ulkona
- omalla konevoimalla liikkuvan työkoneneen vahinko ta- pahtuu Pohjoismaiden ulkopuolella.

Rikkovahingot

Lisäomavastuu on 25 %, kun

- vahinko aiheutuu siitä, että laitetta käytetään laitteel- le sopimattomassa toimintaympäristössä
- vahinko aiheutuu ohjelmointivirheestä tai virheelli- sestä ohjelmasta
- vahinko aiheutuu siitä, että kuorma tai ajoneuvo tai ajoneuvon osa ajetaan kiinni ajotien yläpuolella ole- vaan esteeseen
- vahinko aiheutuu koneelle sen käsittelemässä raaka- aineessa olevasta vieraasta esineestä.

Vuotovahingot

Lisäomavastuu on 20 %, kun vuotovahinko aiheutuu sii- tä, että veden virtaaminen viemäriin on estynyt viemäri- n päällä olleen esteen takia. Lisäomavastuun määrä las- ketaan vain rakennusta kohdanneen vahingon määrästä. Tällöin ei huomioida vahingon määrää laskettaessa ikävähennystä.

Lisäomavastuu on 20 %, kun vahinko aiheutuu putken jäätymisestä.

Pakaste- ja kylmätuotevakuutus

Lisäomavastuu on 25 %, kun vahingon syntyy tai laajuuteen on vaikuttanut se, että

- pakaste- ja kylmäsäilytystiloja ei ole varustettu lämpötilan noususta ilmoittavalla hälytyslaitteella suoje- luohjeen edellyttämällä tavalla
- vakuutusnottaja on laiminlyönyt voimassa olevassa laissa tai asetuksessa säädetyn kylmlaitteiston tarkastusvelvollisuuden tai velvollisuuden varustaa kylmlaitteisto vuotojen havaitsemisjärjestelmällä.

Jos säilytystiloja ei ole varustettu lain mukaisella hälytyslaitteistolla ja lisäksi säädettyjä tarkastusvelvollisuuksia on laiminlyöty, omavastuun määrä on yhteensä vähintään 6 000 euroa.

Moottorityökoneet

Lisäomavastuu on 25 %, kun palovahingon perusteella korvattavassa työkoneessa ei ole ollut käyttökunnossa olevaa, valmistajan ohjeen mukaan huollettua ja vähintään kerran vuodessa tarkastettua automaattista sammu- tusjärjestelmää ja työkoneita käytetään suoje- luohjeessa mainitussa palovaarallisessa tai muutoin riskialttiissa ympäristössä.

Lisäomavastuu on 25 %, kun vahinko aiheutuu siitä, että moottorityökone uppoaa jäihin tieviranomaisen hyväksymällä talvitiellä.

6.3.4 Ali- ja ylivakuutus

Jos omaisuus on alivakuutettu, vakuutuksesta korvataan tällöin vain niin suuri osa omavastuulla vähennetystä vahingon määrästä, kuin vakuutusmäärän ja vakuutusarvon välinen suhde osoittaa.

Ylivakuutusstilanteessa korvataan omaisuuden todellinen arvo.

6.3.5 Jäännösarvon korvaaminen ja omaisuuden lunastus

Jäännösarvon korvaaminen

Jos vahingoittunutta rakennusta ei voida korjata ennalleen voimassa olevan rakennuskiellon tai rakentamisrajoituksen vuoksi, korvataan myös rakennuksen jäännösarvo vähennettynä mahdollisella rakennusosista saatavalla myyntihinnalla. Vakuutusnottajan tulee esittää selvitys rakennuskiellon tai rakentamisrajoituksen voimassaolosta ja jos vakuutusnottaja niin pyytää, hakea poikkeuslupaa rakennuksen saattamiseksi entiseen kuntoon, sekä tarvittaessa hakea muutosta päätökseen. Jos vakuutusnottaja pyytää, täytyy vakuutusnottajan valtuuttaa vakuutusnottaja edustamaan tätä poikkeuslupan hakemista koskevassa asiassa.

Omaisuu- den lunastus

Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutusnottajan omistukseen. Vakuutusnottajalla on kuitenkin oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa jäännösarvostaan.

6.4 Korvauksen maksaminen

Päivänarvon mukainen korvaus maksetaan, kun tarvittavat tiedot korvauksen määrän laskemiseksi on toimitettu vakuutusnottajalle.

Jos vakuutusnottajalla on oikeus jälleenhankinta- arvon mukaiseen korvaukseen, jälleenhankinta- arvon ja päivänarvon mukaisten korvausten erotus maksetaan seuraavin edellytyksin:

- Vahingoittunut omaisuus joko korjataan tai samalle kiinteistölle rakennetaan tai irtaimen omaisuuden tilalle hankitaan uutta saman laatuista ja samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta.
- Korjaus- tai rakennustyöt aloitetaan kahden vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta. Jos rakentaminen viivästyy viranomaisen toimenpiteen johdosta, viivästysaika lisätään edellä mainittuun aikaan.
- Vakuutusnottaja on saanut selvityksen toteutettavasta korjaustyöstä tai jälleenhankinnasta.
- Päivänarvon mukainen korvaus on käytetty korjaus- tai jälleenhankintatyöhön.
- Jälleenhankinta- arvon mukainen korvaus maksetaan enintään toteutuneiden kustannusten mukaisena.
- Oikeus jälleenhankinta- arvon mukaiseen korvaukseen on vain vakuutusnottajalla. Oikeutta ei voi siirtää.

Edellä esitetyin edellytyksin maksetaan vuoto- ja rikkovahingoissa ensin kohtien 6.2.4 ja 6.2.5 perusteella lasketusta vahingon määrästä vahingoittuneen omaisuuden päivänarvon mukainen osuus ja päivänarvon ylimenevä osa vahingon määrästä maksetaan korjaustyön toteuduttua.

Vakuutusnottajalla on oikeus korvauksen rahana maksamisen asemasta korjauttaa vahingoittunut omaisuus, rakennuttaa se uudelleen tai hankkia uutta omaisuutta tilalle.

Jos omaisuuteen on vahvistettu kiinnitys, joka on velan vakuutena, maksetaan korvaus ensisijaisesti kiinnityksen haltijalle. Korvaus voidaan kuitenkin maksaa vakuutusnottajalle, jos kiinnityksen haltija on antanut tähän suostumuksen tai vakuutusnottajalla on oikeus korvaukseen maakaaren säännösten perusteella.

6.5 Muut korvaussäännöt

Omaisuu- den takaisin saaminen

Jos vakuutettu saa menetettyä omaisuuttaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, on tämän viipymättä joko luovutettava omaisuus vakuutusnottajalle tai palautettava vakuutuksesta saatu korvaus.

Vakuutusmäärä vahingon jälkeen

Vakuutusmaksu oikeuttaa enintään vakuutusarvon tai vakuutuskirjaan merkityn ensivastuuarvon suuruiseen korvaukseen vakuutuskauden aikana. Vakuutus jatkuu kuitenkin ennallaan vakuutuskauden loppuun saakka, jos vakuutusnottaja ei ilmoita mahdollisesta lisämaksusta tai muutoksista korvauspäätöksen yhteydessä.

Vakuutusnottajalla on oikeus korvauksen määrän perusteella laskettavaan vakuutusmaksuun omaisuuden jälleenhankkimisen ja vakuutuskauden päättymisen väliseltä ajalta.

7 Suojeluohjeet

7.1 Suojeluohjeiden velvoittavuus ja tarkoitus

Suojeluohjeita noudattamalla voidaan ehkäistä vahinkojen syntymistä ja pienentää vahingon määrää.

Vakuutuksenottajan on varmistettava, että toimipaikan toiminnasta ja kunnossapidosta vastuussa olevat henkilöt sekä vakuutuksenottajan omistamissa tiloissa vuokralla olevat henkilöt noudattavat vakuutukseen kuuluvia suoje- luohjeita. Myös toimitilojen korjaus- ja huoltotöihin liittyviin urakkasopimuksiin on liitettävä maininta suoje- luohjeiden noudattamisesta.

Vakuutusehtojen mukaisen korvauksen edellytyksenä on, että vakuutuksenottaja noudattaa vakuutus- sopimukseen kuuluvia suoje- luohjeita ja vakuutuksenantajan antamia muita kirjallisia määräyksiä. Jos suoje- luohjeita tai muita annettuja määräyksiä ei noudateta ja noudattamat- ta jättäminen vaikuttaa vahingon syntyyn, sen määrään tai laajuuteen, korvausta voidaan vakuutus- sopimuslain ja Yleisten sopimusehtojen mukaan vähentää tai se voi- daan evätä.

7.2 Viranomaismääräysten noudattaminen

Kaikkia viranomaismääräyksiä on noudatettava. Erityises- ti on otettava huomioon seuraavat määräykset:

Käyttö- ja määräaikaistarkastukset

Koneille, laitteille, säiliöille, varusteille ja asennuksille on tehtävä viranomaisten antamien ohjeiden, lakien ja mää- räysten mukaiset käyttö- ja määräaikaistarkastukset sekä puhdistukset. Työn saa tehdä vain siihen tehtävään hy- väksytty henkilö. Tarkastusten pöytäkirjat on säilytettä- vä ja havaitut viat ja puutteet on korjattava välittömästi.

Pelastussuunnitelma ja pelastuslaki

Pelastuslain mukainen pelastussuunnitelma on oltava tehtynä ja se on saatettava tiedoksi rakennuksen käyt- täjille. Rakennus on varustettava tarkoituksenmukaisilla alkusammutusvälineillä siten, että rakennuksessa olevat voivat käynnistää sammutustoimet palon alkuvaiheessa. Lisäksi on varmistettava, että henkilökunta osaa käyttää sammuttimia ja sammuttimet on tarkastettava määrä- ysten mukaisesti.

Kemikaalien, nesteiden ja kaasujen säilytys

Vaarallisia kemikaaleja, nesteitä ja kaasuja on käsiteltä- vä ja varastoitava niistä annettujen lakien ja määräysten mukaisesti ja niitä koskevat räjähdys- suojausasiakirjat, käyttö- turvallisuustiedot ja muut turvallisuus- selvitykset on pidettävä ajan tasalla ja helposti saatavilla. Lisäksi on valvottava, että annettuja ohjeita noudatetaan.

Rakentaminen ja korjaaminen

Uudis- ja korjausrakentamisessa on noudatettava raken- tamista koskevia, voimassa olevia viranomais- säädöksiä.

7.3 Yleinen järjestys ja turvallisuus

- Kiinteistön uloskäytävät, varatiet ja kulkureitit on pi- dettävä vapaina.
- Alkusammutuskaluston on oltava helposti saatavilla.
- Rakennuksen ullakot, kellarit ja muut yhteiset tilat on lukittava siten, että asiattomien pääsy niihin on estetty.
- Jättesäiliöt ja -katokset sekä helposti syttyvä materi- aali kuten kuormalavat ja pakkausmateriaalit on si- joitettava kiinteistön alueella siten, että niiden sytty- minen ei aiheuta palon leviämistä rakennukseen. Tämä voidaan toteuttaa sijoittamalla ne olosuhteet huomioiden riittävän kauas seinästä tai suojaamal-

la ulkoseinä ja räystää rakenteellisesti palonkestävil- lä materiaaleilla. Helposti syttyvä materiaali voidaan myös sijoittaa työajan ulkopuolella lukittuihin säily- tystiloihin, joista materiaalia ei pysty sytyttämään säi- lytystilojen lukkoja tai rakenteita rikkomatta. Jos hel- posti syttyvää materiaalia säilytetään lastauslaiturilla, asiattomien pääsy lastauslaiturille on oltava työajan ulkopuolella estetty.

- Ajoneuvot on säilytettävä niille merkityillä paikoilla. Ajoneuvoja saa säilyttää sisätiloissa vain, jos tilat on ra- kennusluvassa hyväksytty ajoneuvojen säilyttämiseen.
- Jos ajoneuvoja ladataan kiinteistön sähköverkosta, on tarkistettava olemassa olevien asennusten sovel- tuvuus lataukseen. Tarvittaessa on esitettävä sähkö- asennusliikkeen kirjallinen todistus siitä, että säh- köverkko soveltuu lataukseen. Latauslaitteet on huollettava säännöllisesti.
- Tupakointi on sallittava vain merkityillä, lain vaati- musten mukaisilla tupakointipaikoilla. Tupakointipa- kat on varustettava paloturvallisilla tuhakupeilla, ja niiden säännöllisestä tyhjennyksestä ja tyhjennyspai- kasta on oltava ohjeet.
- Avotulen, esimerkiksi kynttilöiden, ulkotulien, kaasuo- polttimien tai ruuan liekityksen käytössä on noudatet- tava erityistä varovaisuutta sekä tuotteen valmistajan antamia, tuotteessa, tuotepakkauksessa tai käyttöoh- jeessa olevia turvallisuusohjeita.

7.4 Rakenteellinen palontorjunta

Osastoivat rakennusosat on pidettävä kunnossa siten, että ne estävät palon ja savukaasujen leviämisen osas- tosta toiseen rakennusluvassa määritellyn ajan.

Korjaus- ja huoltotöiden jälkeen on varmistettava, että putki- ja kaapeliläpiviennit on tiivistetty osastointiva- timusta vastaavasti.

Palo-ovien on oltava itsestään sulkeutuvia ja salpautuvia ja ne on pidettävä suljettuina. Jos tilan käyttö vaatii palo- oven pitämistä jatkuvasti auki, on käytettävä suljinlai- teistoa, joka automaattisesti sulkee ja salpaa oven tulipa- lon sattuessa. Oviautomaatiikalla varustetun palo- oven on sulkeuduttava sähkökatkoksen sattuessa tai on käytettä- vä verkkovirrasta riippumatonta virtalähdettä. Virtaläh- teen kunto sekä oven sulkeutuminen ja salpautuminen on varmistettava säännöllisin tarkastuksin.

7.5 Koneiden ja laitteiden käyttö

Vakuutuksenottajan on huolehdittava, että

- lämmitys-, ilmanvaihto-, sähkö-, käyttö- ja prosessi- laitteiden sekä koneiden, hormien, putkistojen, säili- öiden, teollisuusunien ja savuhormien asennuksessa, käytössä, puhdistamisessa, kunnossapidossa ja kor- jauksessa noudatetaan valmistajan ja maahantuojan antamia ohjeita
- huolto- ja korjaustoimenpiteistä pidetään päiväkirjaa
- rakennuksissa, koneissa ja laitteissa havaitut vahingonvaaraa aiheuttavat viat ja puutteellisuudet korjataan viipymättä
- koneita ja laitteita käytetään vain niiden varsinaiseen tarkoitukseensa
- koneita ja laitteita ladataan vain niille tarkoitetuissa latauspisteissä, latauspisteiden ympäristöä pidetään puhtaana ja sen välittömässä läheisyydessä on alku- sammutusvälineet
- henkilökunnan ja asiakkaiden toiminnassa havaittuihin turvallisuutta vaarantaviin menettelytapoihin puututaan viipymättä

- kaapelihyllyt, koneiden alustat, sähköpääkeskus, sähkölaitteet, sähkömoottoreiden tuuletussäleiköt ja jäähdytysrivat puhdistetaan säännöllisesti ja suojataan siten, ettei niiden pinnoille pääse kertymään tarpeettomasti likaa
- pinnaltaan kuumenevat koneet ja laitteet sijoitetaan siten, ettei palavaa materiaalia ole liian lähellä kuumaa pintaa ja mahdollinen kaatuminen tai putoaminen ei aiheuta syyttymisvaaraa.

Johtoverkko

Rakennuksen johtoverkkoa on hoidettava huolellisesti ja suojeltava jäätymiseltä. Johtoverkko ja siihen liittyvät laitteet on tyhjennettävä vedestä, jos rakennus jätetään kylmänä vuodenaikana huomattavasti normaalia huonelämpötilaa kylmemmäksi ilman valvontaa.

Kylmälaitteet

- Kylmälaitteiden asennus- ja huoltotöitä saa tehdä vain kylmäalan pätevyysrekisteriin merkitty kylmälaiteliike.
- Kylmälaitteet on tarkastettava ja huollettava valmistajan ohjeiden mukaisesti. Huolto- ja tarkastustoiminta on pidettävä päiväkirjaa.
- Fluorattuja kasvihuonekaasuja sisältävät laitteet ja laitteistot sekä vuotojen havaitsemisjärjestelmä on tarkastettava lakien ja asetusten mukaisesti.
- Jos pakaste- ja kylmätuotevakuutuksen vakuutusmäärä ylittää 10 000 euroa, on pakaste- ja kylmäsäilytys-tilat varustettava tallentavalla lämpötilanseurantalaitteella sekä lämpötilanhälytysjärjestelmällä, josta hälytys siirtyy henkilökunnan poissa ollessa jatkuvasti päivystettyyn paikkaan, esimerkiksi vartiointiliikeseen. Hälytyslaitteiden toimivuus on testattava vähintään kerran 6 kuukaudessa.

7.6 Moottorityökoneet

Yli 3000 kg painava moottorityökone on varustettava kahdella pakkasen kestäväällä sammutinluokan 43A233BC käsiammuttimella ja 500-3000 kg painava on varustettava yhdellä pakkasenkestävällä luokan 13A 89BC käsiammuttimella.

Työkone, jolla haketetaan tai murskataan puuainemateriaalia, on varustettava neljällä pakkasenkestävällä luokan 43A233BC käsiammuttimella sekä kiinteästi asennettulla, automaattisella sammutusjärjestelmällä.

Moottorityökoneiden käsiammuttimet on tarkastettava ja huollettava vähintään kerran vuodessa Turvatekniikan keskuksen hyväksymällä huoltajalla tai huoltoliikkeellä.

Sammutusjärjestelmä on huollettava ja pidettävä kunnossa valmistajan ohjeen mukaisesti. Kunnossapitotoimenpiteet on merkittävä kunnossapitopäiväkirjaan ja tarkastuksesta on laadittava tarkastuslause.

Moottorityökoneiden puhtaudesta on pidettävä erityistä huolta ja tarvittaessa koneen palovaaralliset osat on puhdistettava useita kertoja päivässä, jos työkoneita käytetään palovaarallisissa tai muutoin riskialttiissa ympäristöissä tai työkoneella käsitellään palovaarallisia materiaaleja. Riskialttiita ympäristöjä ovat esimerkiksi metsä, saha, puutavaratehdas, turvesuo, turpeen tai energiatuotteen käsittelyalue, maalivarasto, petrokemian tai kemian teollisuuslaitos, voimalaitos, louhos, maanalainen kuilu ja kaivos. Palovaarallisia materiaaleja ovat esimerkiksi puu-

hake, puupuru, turve, energiatuote, paperi- ja öljytuotteet.

Palovaarallisissa olosuhteissa sekä sisätiloissa saa käyttää ja säilyttää vain moottorityökoneita, jotka on varustettu päävirtakytkimellä. Päävirtakytkimellä varustetuista moottorityökoneista tulee katkaista virta päävirtakytkintä käyttäen, kun koneella ei työskennellä.

Moottorityökoneita saa säilyttää sisällä vain, jos säilytystila on ajoneuvoille tarkoitettu erillinen ajoneuvosuojatila tai korjaamo tai tuotanto- tai varastorakennuksessa oleva muista tiloista erikseen palo-osastoitu tila.

Kun moottorityökoneita säilytetään ulkona, on etäisyyden rakennuksesta oltava vähintään 8 metriä tai ulkoseinän ja räystään on oltava palo-osastoitu työkoneen säilytyspaikan kohdalla sekä 4 metrin etäisyydellä kummassakin sivusuunnassa.

Moottorityökoneita, joissa on lukittava ohjaamotila, on pidettävä lukittuna työajan ulkopuolella eikä avainta saa jättää ajoneuvoon.

7.7 Tulityöt

Tulityöt ovat töitä, joissa syntyy kipinöitä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja jotka aiheuttavat palovaaraa. Näitä tulitöitä ovat muun muassa sähkö- ja kaasuhitsaustyöt, kaasujuotostyöt, kuumailmapuhallintyöt, polttoleikkaustyöt sekä metallien hionta ja katkaisu laikkaleikkaimella.

Katto- ja vedeneristysalan tulitöitä ovat vedeneristystyöt, joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja jotka aiheuttavat palovaaraa. Näitä ovat esimerkiksi eristettävän alustan kuivaaminen liekillä tai kuumalla ilmalla, bitumin kuumentaminen bitumipadassa ja vedeneristysten kuumentaminen tapahtuva kiinnitystyö sekä näihin töihin liittyvät välttämättömät aputyöt, joissa syntyy kipinöitä.

Aina ennen tulityön aloittamista on tehtävä Turvan Tulityöt D10 suojeluohjeen mukainen tulityösuunnitelma ja töitä tehdessä on noudatettava Tulityöt D10 suojeluohjetta.

7.8 Rakennus-, korjaus- ja asennustyöt

Rakennus-, korjaus- ja asennustyömailla on noudatettava Turvan suojeluohjetta Rakennus-, asennus- ja korjaustyöt B10.

7.9 Omaisuuden säilyttäminen

Omaisuutta on säilytettävä huolellisesti ja pyrittävä estämään varkaudet riittävällä lukituksella ja rakenteellisilla suojuuksilla. Vaatimukset riippuvat siitä, missä omaisuutta säilytetään. Seuraavissa kappaleissa ilmoitetut lukkojen ja niiden vastalevyjen luokat tarkoittavat standardin SFS 7020 mukaisia luokkia. Jos vaatimuksena on käyttölukko ilman luokkaa, se tarkoittaa standardin mukaista luokkaan 1 tai 2 hyväksytyä lukkoa, varmuuslukko tarkoittaa luokkiin 3 ja 4 hyväksytyä lukkoa. Riippulukon luokka voi olla luokkaa 1-4.

Tarkempia tietoja suojeluohjeen vaatimusten toteutusratkaisusta löytyy Teknisessä ohjeessa Murtosuojaus G45. Ohje löytyy Turvan kotisivulta turva.fi/vakuutusehdotyrityksille.

7.9.1 Omaisuus vakuutushuoneistossa

Vakuutuksenottajan vakuutushuoneiston rakenteellisen suojuuksen ja lukituksen on noudatettava taulukon

5 vaatimuksia. Jos vakuutuskirjaan ei ole merkitty murtosuojauskelle tasovaatimusta, noudatetaan tason 1 vaatimuksia.

Taulukossa mainitut lukitusvaatimukset on toteutettava siten, että ne eivät vaaranna poistumisturvallisuutta.

Ohjeesta voidaan tapauskohtaisesti poiketa, jos kyseessä on majoitus- tai kokoontumistila tai vastaava korkean henkilöriskin kohde, jossa mekaanista varmuuslukitusvaatimusta ei voi henkilöturvallisuutta vaarantamatta toteuttaa. Tällöin kohteen lukitus voidaan toteuttaa yhdistämällä mekaaninen lukitus

Rakenteelliset murtosuojausvaatimukset / suojaustaso	1	2	3
Rakenteet (seinät, lattia, katto)			
Rakenteiden on oltava lujuudeltaan ja rakennustavaltaan sellaisia, että tilaan tunkeutuminen ei ole mahdollista rikkomatta rakenteita työkaluilla. Väliseinä-rakenteen on ulotuttava lattiasta kattoon. Jos väliseinä-rakenne ei ulotu kattoon asti, voidaan alakaton yläpuoli suojata ristikolla. Kun murtosuojaustaso on yksi, alakaton yläpuoli voidaan suojata myös verkolla.	x	x	x
Keyyet rakenteet kuten kipsilevy- ja kevytsoraharkkoviäliseinät on vahvistettava 12 mm vanerilla tai 1.0 mm:n metallilevyllä 4 metrin korkeuteen lattia- tai muusta seisomatasosta. - kun murtosuojaustaso on kaksi, vahvistus on tehtävä säilytystilan puolelta - kun murtosuojaustaso on kolme, vahvistus on tehtävä molemmilta puolilta.		x	x
Ikkunat, lasirakenteet ja aukot			
Ikkunoiden lasiruudut on kiinnitettävä ja ikkunat suljettava siten, ettei niitä voi ulkopuolelta rikkomatta irrottaa tai avata. Avattavat ristikot ja rullakalterit on lukittava kahdella riippulukolla. Muut aukot, kuten savunpoisto- ja ilmanottoaukot, on suojattava kiinteällä tai lukitulla teräsristikolla.	x	x	x
Rakennuksen ulkoseinässä olevia julkisivun ikkunoita lukuun ottamatta on muiden ikkunoiden, lasi- ja siirtolasiseinien ja kattoikkunoiden oltava iskunkestävää lasia tai ne on suojattava. Suojausvaatimus ei koske ikkunaa tai aukkoa, joka on vähintään 4 metrin korkeudella maan pinnasta tai muusta seisomatasosta.		x	
Ikkunoiden, lasi- ja siirtolasiseinien ja kattoikkunoiden on oltava murrnsuojalasia tai ne on muutoin suojattava Turvan teknisen ohjeen G45 mukaisesti. Suojausvaatimus ei koske ikkunaa tai aukkoa, joka on vähintään 4 metrin korkeudella maan pinnasta tai muusta seisomatasosta. Näyteikkunoiden suojauksen on oltava ikkunan levyinen ja sen tulee ulottua vähintään 2 metrin korkeudelle maan pinnasta tai muusta seisomatasosta. Jos lasi suojataan rakenteellisesti, on suojarakenteen aukkokoko valittava siten, ettei esineiden kuljettaminen suojarakenteen läpi ole mahdollista sitä rikkomatta.			x
Ovet, saranat ja karmit			
Karmi on kiilattava rakenteisiin ja oven lasi on kiinnitettävä siten, ettei sitä voi ulkopuolelta rikkomatta irrottaa. Huultamaton metalliovi ja kaikki puiset ovet on käyttöluokan kohdalla varustettava rakoraudalla. Ovilla on oltava murtosuojausapit, jos sarana voidaan purkaa ulkopuolelta.	x	x	x
Ovien lasien on oltava iskunkestävää lasia tai ne on muutoin suojattava Turvan teknisen ohjeen G45 mukaisesti.		x	
Ovien lasien on oltava murrnsuojalasia tai ne on muutoin suojattava Turvan teknisen ohjeen G45 mukaisesti.			x
Vakuutuspaikkaa rajoittavien ovien lukitukset			
Vakuutuspaikkaa rajoittavat ovet on lukittava kiinteästi oveen asennetuilla lukkoilla. Lukituksen vähimmäisvaatimus riippuu ovityypistä tämän taulukon mukaisesti. Kun tilassa ei oleskella, on lukkojen oltava takalukossa ja parioven pikasalpa lukittuna. Lukko on takalukossa, kun sen telki lukitusasennossa on liukumaton. Lasiruudullinen ovi on lukittava käyttö- ja varmuusluokoilla, lukkojen etäisyys on oltava vähintään 40 cm. Pariovien käyntipuoli lukitaan kuten yksilehtiset ovet. Kiintopuoli on suljettava pikasalvalla, joka lukitaan vähintään 1. luokan riippulukolla tai muulla vastaavalla pikasalvan toiminnan estävällä tavalla. Pariovet voidaan myös lukita käyttöluokalla ja riippulukolla lukitulla teräspuomilla, tai sisä-puolisilla salvoilla ja riippulukolla. Avattavat ristikot ja rullakalterit on lukittava kahdella riippulukolla. Heiluriovet on lukittava kuten pariovet tai • molemmat ovilehdet varmuuslukolla ylä- tai alareunasta • toinen ovilehti lukitaan varmuuslukolla ylä- ja alareunasta ja toinen ovilehti lukitaan siihen kuten yksilehtiset ovet.	x	x	x
Jos käyttöluokan sijaan ovi lukitaan riippulukolla, on riippulukon ja sen kiinnikkeiden oltava ulkopuolella vähintään luokkaa 2 ja sisäpuolella vähintään luokkaa 1. Siirtolasiseinät ja lasiliukuovet on lukittava vähintään yhdellä varmuuslukolla.	x		
Jos käyttöluokan sijaan ovi lukitaan riippulukolla, on riippulukon ja sen kiinnikkeiden oltava ulkopuolella vähintään luokkaa 3 ja sisäpuolella vähintään luokkaa 2. Umpiovi on lukittava käyttö- ja varmuusluokoilla, lukkojen etäisyys vähintään 40 cm. Siirtolasiseinät ja lasiliukuovet on lukittava kahdella lukolla.		x	x
Nosto-, taite- ja liukuovet on lukittava ensisijaisesti oven sisäpuolisella salvalla ja riippulukolla, vaihtoehtoisesti ulkopuolelta kahdella riippulukolla. Salvan ja riippulukon on oltava oven vastakkaisilla reunoilla.	x	x	
Nosto-, taite- ja liukuovet on lukittava ensisijaisesti oven sisäpuolelta kahdella riippulukolla.			x

Taulukko 5

ja automaattinen turvatekniikka vakuutuksenantajan kanssa sovittavalla tavalla.

Jos vakuutuskirjalle merkityn murto suojausvaatimuksen taso on 1 ja liiketilan julkisivun ikkunat ja ovi lasit sekä nosto- ja taiteovien ikkuna-aukot on valvottu hyväksytyllä murtohälytysjärjestelmällä, ei julkisivun ovilaseja eikä nosto- ja taiteovien ikkuna-aukkoja tarvitse rakenteellisesti suojata.

Kun omaisuutta säilytetään muissa kuin vakuutuksenottajan omissa toimitiloissa, esimerkiksi alihankkijan tiloissa, omaisuus voidaan säilyttää normaalisti käytössä olevan rakennuksen, kuten teollisuushallin, liikerakennuksen, toimistorakennuksen tai asuinrakennuksen lukitussa tilassa. Myös tällöin murto suojauksen on oltava vakuutuskirjaan merkityn tason mukainen.

Normaalisti käytössä olevalla tarkoitetaan rakennusta, joka on valmis ja jonka murto suojaustaso vastaa sille asetettuja vaatimuksia.

Vuotovahingossa helposti vahingoittuva omaisuus on sijoitettava vähintään 10 senttimetrin korkeudelle lattiatasosta. Helposti vahingoittuvaa omaisuutta ovat esimerkiksi elektroniset laitteet kaapelointineen ja vaihto-omaisuus.

7.9.2 Omaisuus varastokonteissa ja työmaarakennuksissa

Säilytettäessä omaisuutta ulkona olevassa varastokontissa tai työmaarakennuksissa, on katto-, ovi- ja seinärakenteiden oltava teräslevyä tai sellaista rakennetta, että tilaan voi tunkeutua vain rikkomalla rakenteita työkaluilla. Rakenteellisesti kevyet seinät, kuten kipsilevy- tai peltiprofiiliseinät, on vahvistettava joko 12 mm:n vanerilla tai 1,0 mm:n metallilevyllä säilytystilan puolelta.

Ovet on lukittava

- 2. luokan käyttölukolla ja 4. luokan varmuuslukolla, joiden etäisyys on vähintään 40 cm
- kahdella kiinnikkeineen hyväksytyllä 3. luokan riippulukolla, joiden etäisyys toisistaan on vähintään 40 cm tai
- teräspuomilla, joka on lukittu kiinnikkeineen hyväksytyllä 4. luokan riippulukolla.

Lisäksi kaikki säilytystilan ikkunat ja aukot on suojattava teräsristikolla, teräsverkolla tai vastaavan murto suojaajan antamalla muulla tavalla.

Kun rakenteilla olevan työkohteen murto suojaus vastaa valmiin rakennuksen käytön aikaista murto suojausta, voidaan omaisuutta säilyttää myös rakennuksen lukituissa tiloissa.

7.9.3 Ilman viikoittaista toimintaa olevat tilat

Jos rakennus on ilman viikoittaista toimintaa, kuten erillinen varasto tai rakennus, jossa toiminta on päätynyt taikka keskeytynyt normaalia huoltoseisokkia pidemmäksi ajaksi, on suojeleohjeen vaatimuksia edelleen noudatettava ja lisäksi huolehdittava, että

- kiinteistön piha-alueen, rakennuksen ja rakennuksessa olevan omaisuuden kunto tarkastetaan vähintään kerran viikossa
- havaitut viat ja rikkoutumiset korjataan sekä ilkkvalan jäljet poistetaan mahdollisimman nopeasti
- automaattinen paloilmoinjärjestelmä, automaattinen sammutuslaitteisto, murtohälytysjärjestelmä ja

muu vastaava turvallisuus- ja valvontajärjestelmä on toiminnassa

- järjestelmien koestukset ja huollot on tehty niitä koskevien huolto- ja kunnossapito-ohjelmien mukaisesti
- tilojen sähkönsyöttö on katkaistu sähkökeskuksesta lukuun ottamatta kiinteistön ylläpidossa tarvittavaa sähkönsyöttöä ja ulkovalaistusta
- käyttövesi- ja lämmitysputkistoa laitteineen on suojattava jäätymiseltä ja veden tulo kiinteistön vesipisteisiin on katkaistu lukuun ottamatta lämmitysjärjestelmän vaatimia vesipisteitä
- kaasuputkistot ovat paineettomia ja syttyvien nesteiden putkistot on tyhjennetty sekä kaikki sulkuventtiilit on suljettu.

7.9.4 Omaisuus ajoneuvossa tai perävaunussa

Ajoneuvossa tai perävaunussa oleva omaisuus on peitettävä tai sijoitettava siten, että sen laatua ei voi ulkopuolelta nähdä.

Jos omaisuutta säilytetään työajan ulkopuolella ajoneuvossa tai perävaunussa, ajoneuvo tai perävaunu on säilytettävä lukitussa rakennuksessa. Jos tämä ei ole mahdollista, on noudatettava seuraavia ohjeita:

Omaisuus ajoneuvossa

- ajoneuvo on varustettava murtohälytinlaitteella ja laite on kytkettävä toimintaan
- ohjaamon ja kuormatilojen ovet on pidettävä lukituina.

Omaisuus perävaunussa tai ajoneuvon lavalla

- perävaunun tai ajoneuvon lavan peittävän kuomun on oltava metallia tai muuta rakennetta, jonka murtaminen ei ole mahdollista ilman työkaluja
- kuomurakenne on lukittava ajoneuvoon tai perävaunuun 3. luokan riippulukoilla tai vastaavilla muilla lukkolaitteilla
- jos yllä esitettyä kuomurakennetta ja lukitusta ei ole, on omaisuus kytkettävä perävaunuun tai lavarakenteisiin vähintään 10 mm vahvalla pintakarkaistulla teräsketjulla tai -vaijerilla ja hyväksytyllä 3. luokan riippulukolla
- perävaunussa on käytettävä laitetta, joka estää perävaunun irrottamisen ajoneuvosta tai jos sitä ei ole kytketty ajoneuvoon, estää sen kytkemisen ajoneuvoon.

7.9.5 Omaisuus ulkona tai aitauksessa

Jos omaisuutta säilytetään aitauksessa, on

- aitamateriaalin oltava enintään 50 mm silmäkoon panssariverkkoaita tai muu vastaavan suojaajan antava aita ja sen korkeuden on oltava vähintään 2 metriä
- aidan alareunan korkeus maanpinnasta oltava enintään 10 cm
- aidan oltava ehjä eikä siinä saa olla aukkoja
- aidan ulotuttava suojeltava alueen ympäri
- portti lukittava varmuuslukolla tai 4. luokan riippulukolla
- aidattu alue valaistava siten, että alueelle tunkeutuminen voidaan havaita.

Muulla kuin lukitussa tilassa tai aitauksessa oleva omaisuus on kiinnitettävä vahvaan kiinteään rakenteeseen

- hyväksytyllä 3. luokan riippulukolla lukitulla pintakarkaistulla teräsketjulla tai -vaijerilla, jonka ainevahvuus on vähintään 10 mm
- vähintään 3 metrin korkeuteen maasta tai muuta

- seisomatasosta siten, ettei omaisuuden irrottaminen ole mahdollista ilman telinettä ja työkalua
- muulla tavalla, josta on kirjallisesti sovittu vakuutuksenantajan kanssa.

7.9.6 Kassakoneiden sekä kassa- ja paloturvakaappien käyttö

Kassakoneet ja -lippaat on pidettävä avoinna, kun vakuutushuoneisto on suljettu.

Paloturvakaapin tai kassakaapin ja -holvin ovet on lukittava vakuutushuoneiston suljettuna ollessa eikä niiden avainta tai lukon numeroyhdistelmää saa säilyttää samassa vakuutushuoneistossa.

Avainta tai lukon numeroyhdistelmää ei saa antaa kuin nimetyille henkilöille kuittausta vastaan.

Rahojen säilytykseen hyväksytyt paloturvakaappi tai kassakaappi on kiinnitettävä rakennuksen rakenteisiin valmistajan ohjeiden mukaan.

7.9.7 Arvo-omaisuuden suojaaminen kuljetuksen aikana

Arvo-omaisuutta kuljettavien henkilöiden on oltava

- täysi-ikäisiä
- tehtävään koulutettuja
- vakuutuksenottajan työntekijöitä tai ammattimaisen arvokuljetustoimintaa harjoittavan yrityksen työntekijöitä.

Kuljetuksessa on käytettävä tehtävään soveltuvaa autoa aina, kun se on olosuhteet huomioon ottaen mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Jos samalla kuljetuskerralla kuljetetaan rahaa useasta toimipaikasta ja rahat jätetään ajoneuvoon pysähdyksen ajaksi

- on käytettävä ajonestolaitteella varustettua ajoneuvoa
- rahat on säilytettävä ajoneuvoon kiinteästi asennettuna, lukitussa säilytysyksikössä
- ajoneuvo on lukittava pysähdyksen ajaksi tai kuljetuksissa on käytettävä kahta kuljettajaa, joista toinen vartioi rahojen pysähdyksen aikana.

7.9.8 Avainten säilyttäminen

Avaimia ja muita ovien avaamiseen oikeuttavien tunnistajien on säilytettävä huolellisesti. Avaimia ei saa merkitä siten, että ne voi yhdistää kohteeseen.

Ulkoseinään upotetuissa avainsäiliöissä voidaan säilyttää vain erillisiä sähkö-, puhelin- yms. teknisiin tiloihin johtavien ovien avaimia. Yleisavainta ei saa koskaan säilyttää tällaisissa avainsäiliöissä.

Avaimen kadotessa tai joutuessa luvattomasti ulkopuolisen haltuun, on välittömästi selvitettävä voiko avainta käyttää väärin. Välittömän vaaran uhatessa on aloitettava lisävahinkojen torjunta.

7.9.9 Murtohälytysjärjestelmät

Jos vakuutuskirjalle on merkitty murtosuojausvaatimuksen taso 2 tai 3, on vakuutuspaikassa oltava murtohälytysjärjestelmä. Murtohälytysjärjestelmän suunnittelussa ja asennuksessa on käytettävä Finanssiala ry:n hyväksymää murtohälytyslaitteita toimittavaa yritystä ja noudatettava Finanssiala ry:n ohjetta Murtohälytysjärjestelmät

ja palvelut.

Murtohälytysjärjestelmä on pidettävä toimintakuntoisena ja se on oltava kytkettynä toimintaan työajan ulkopuolella. Toimintakuntoisena pitäminen tarkoittaa laitteiston teknisen kunnossapidon ja kokeilujen lisäksi muun muassa sitä, että kaikki valvotuksi sovitut tilat säilyvät valvonnan alaisina esimerkiksi tilamuutosten jälkeen.

7.10 Nosto- ja siirtotöiden turvallisuus

Nosto- ja siirtotöissä on erityisesti otettava huomioon Valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta (205/2009), luku 5:

- Nostolaitetta sijoitettaessa on varmistettava maapohjan kantavuus.
- Nostolaitteissa ja -apuvälineissä on oltavat turvallisen käytön kannalta tarpeelliset merkinnät. Jos merkinnät puuttuvat, niitä ei saa käyttää. Nosto- ja apuvälinettä ei saa ylikuormittaa.
- Taakan paino ja painopiste on tarkistettava ennen nostoa tai siirtoa ja taakka on kiinnitettävä huolellisesti ja asianmukaisesti taakassa olevia kiinnityspisteitä (esim. nostolenkit, -korvakkeet) käyttäen.
- Vaativia nostotöitä varten on laadittava kirjallinen nostotyösuunnitelma. Vaikealla nostotyöllä tarkoitetaan esimerkiksi erityisen painavien tai suurikokoisten taakkojen nostoja hankalissa olosuhteissa, muita erityistä suunnittelua vaativia nostoja sekä nostamista samanaikaisesti useammalla kuin yhdellä nosturilla.

7.11 Tiedostojen varmistus ja säilytys

Tiedostojen varmuuskopiointi on tehtävä vähintään viikoittain ja varmuuskopiot on säilytettävä alkuperäisistä tallennuspaikoista erillään siten, etteivät ne vahingoitu samanaikaisesti alkuperäisten tiedostojen kanssa.

7.12 Muut noudatettavat suojeleohjeet ja tekniset ohjeet

Suojeleohjeet

- Tulitöiden suojeleohje D10
- Rakennus- ja asennustöiden suojeleohje B10

Murtosuojauksen teknisen toteutuksen ohjeita

- Murtosuojaus G45
- Avainturvallisuus G47

Suojeleohjeet ja tekniset ohjeet ovat osoitteessa turva.fi ja saatavissa myös Turvan toimistoista. Tietoja Finanssialan hyväksymistä turvallisuuslaitteista löytyy Finanssialan kotisivuilta vahingontorjunta.fi.

**Hoida yrityksesi vakuutusasiat
helposti osoitteessa turva.fi**

Ota yhteyttä, meiltä saat henkilökohtaista palvelua:

01019 5107

Palvelunumero yritysasiakkaille

01019 5108

Korvausasiat

01019 5111

Ajoneuvovahinkojen hätäpalvelu 24h
Omaisuu vahinkojen hätäpalvelu
iltaisin ja viikonloppuisin

+358 1019 5111

SOS-hätäpalvelu ulkomailla 24h

**Aukioloajat ja lähimmän toimipaikan löydät
turva.fi**

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva | PL 117, 33101 Tampere
Y-tunnus 0211695-5 | Kotipaikka TAMPERE

